

Leeftijdsgrens voor beurs
naar 26 jaar?

DECANEN VOORZIEN VERDERE AANTASTING VAN STUDIEBEURS

De Nederlandse studentendecanen vrezen een verdere aantasting van de studeifinanciering. Alleen studenten die vóór de leeftijd van 22 jaar aan een studie beginnen, zouden nog zes jaar recht houden op studiefinanciering. Die verwachting is uitgesproken tijdens een symposium van het Landelijk Beraad Studentendecanen in Utrecht.

Om de uitgaven voor de studiefinanciering te drukken wil minister Deetman de leeftijdsgrens van dertig naar 27 jaar terugbrengen. In de bestaande regeling is dertig de uiterste leeftijd om voor het eerst een beurs aan te vragen, waarna nog een studiefinanciering van zes jaar mogelijk is. De decanen vrezen nu dat in het nieuwe systeem 26 jaar de uiterste leeftijd wordt waarop nog een beurs genoten mag worden. Dat betekent dat de beursgerechtigde leeftijd met negen jaar wordt vervoerd.

Het wetsvoorstel dat nodig is voor deze inperking van de studiefinanciering is nog niet bij de Kamer ingediend. Maar in zijn toelichting bij de onderwijsbegroting 1989 meldde Deetman reeds dat zijn nieuwe stelsel "zal gelden voor de leeftijdsgroep van 18 tot 27 jaar. Het recht op een uitkering (in het kader van de studiefinanciering) wordt beperkt tot de leeftijd van 27 jaar."

In 1993 zal deze maatregel 126 miljoen gulden opbrengen. Ongeveer een kwart van de huidige eerstejaars zit in de bedreigde leeftijdscategorie van 21 tot 30 jaar. Het gaat vooral om vrouwen en laatbloeiers. Het symposium was gewijd aan de overeenkomsten tussen het beursensysteem en de sociale zekerheid voor jongeren. De voorzitter van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU), ir. P. van der Schans,

wees er op dat door het zuinige overheidsbeleid in tien jaar tijd zo'n veertig procent op de kosten per student is bezuinigd. Toch blijft er behoefte aan een toename van het aantal hogescholen. "Hoe dat kan bij handhaving van een onwrikbaar vastgelegde plafondfinanciering zoals dat op het ogenblik wordt toegepast, is voor mij een raadsel", aldus Van der Schans. Wanneer de studiefinanciering sterker in het onderwijsbeleid wordt umintegreerd, moet volgens de VSNU-voorzitter "de vraag onder ogen worden gezien of studiefinanciering mag worden gebruikt als instrument uminvloeden."

De economen drs. H. Oosterbeek van de Universiteit van Amsterdam en prof.dr. G. Ridder uit Groningen hielden een pleidooi voor een

stelsel van studieleningen. Oosterbeek ziet zelfs mogelijkheden voor louter leningen. De toegankelijkheid tot het hoger onderwijs kan volgens hem worden gewaarborgd door de leningen betaalbaar te houden. Beurzen zijn uit overwegingen van rechtvaardigheid misplaatst omdat ze een overheveling van middelen vergen van niet-studerenden naar studerende, aldus Oosterbeek. Ook Ridder zag geen bezwaren tegen een leningstelsel, want studeren is nu eenmaal een vorm van investeren. Een afgestudeerde verdient gemiddeld anderhalf keer meer dan een VWO'er. Het rendement op zo'n investering bedraagt volgens Ridder ongeveer tien procent: "Een wetenschappelijke opleiding is nog steeds een goede investering, ook als de voorgestelde wijzigingen van de Wet op de Studiefinanciering doorgaan. De toegankelijkheid van het wetenschappelijk onderwijs wordt niet bedreigd. Wat dat betreft, is het ruimer dat tijdens de studentenacties van de afgelopen weken is gemaakt, nogal overdreven."

Bert Determeijer/HOP

ACTIEMOEHEID SLAAT TOE

Voorlopig staan er in Maastricht geen nieuwe acties tegen de plannen van minister Deetman op stapel. De actievergadering, afgelopen dinsdag, werd door nog geen tien studenten bezocht. In andere steden is de actiebereidheid onder studenten groter. De LSVb heeft voor volgende week, als de onderwijsbegroting in de Tweede Kamer behandeld wordt, wel acties aangekondigd.

Als alles volgens plan verloopt -de debatten rond de paspoort-affaire zouden het schema in de war kunnen schoppen- wordt de onderwijsbegroting volgende week behandeld. Het is de bedoeling dat studentendelegaties uit alle HBO- en universiteitssteden in de nacht voorafgaande aan de behandeling een nachtwake op het Binnenhof

UNIVERSITEITEN KEUREN VSNU-BEGROTING AF

De universiteiten hebben afgelopen vrijdag de begroting van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) afgekeurd. Zij vinden dat de vereniging te duur wordt.

Het dagelijks bestuur van de VSNU heeft een begroting opgesteld waarin voor volgend jaar 4,5 miljoen gulden aan uitgaven is opgenomen. Dat is vier ton meer dan in 1988. De budgetverhoging zou nodig zijn om onder meer het nieuwe systeem van kwaliteitsbewaking in het wetenschappelijk onderwijs te betalen en om in 1989 door te gaan met voorlichtingsprogramma's op lokale kabel-tv-netten.

De universiteiten willen dat er een nieuwe begroting wordt gemaakt, die sluit op hetzelfde bedrag als in 1988. De geraamde uitgaven voor de kwaliteitszorg (250.000 gulden) moeten echter blijven staan. De universiteiten vinden dat minder geld moet worden besteed aan de door de VSNU verzorgde managementtrainingen. Daarvoor was bijna een ton geboekt. Verder zouden de kosten van de televisieprogramma's van de VSNU omlaag moeten. Sinds september werd bij wijze van proef maandelijks het voorlichtingsprogramma 'Een wereld van wetenschap' uitgezonden. Alle universiteiten leveren daaraan bijdragen. Om de kabeluitzendingen volgend jaar voort te kunnen zetten, is een bedrag van drie ton nodig. De VSNU zoekt nu contact met landelijke zendgemachtigden waardoor het programma mogelijk goedkoper wordt.

De minister van onderwijs geeft de VSNU jaarlijks een subsidie van tegen de 2 miljoen gulden. Het resterende budget moet door de universiteiten worden opgebracht. Die betalen elk een vast bedrag van bijna 90.000 gulden plus een opslag naar rato van de Rijksbijdrage die zij zelf ontvangen. (HOP/jd)

houden. Ook krijgen de Kamerleden handtekeningen en brieven van ongeruste studenten aangeboden. Maar verder is het wat de studenten betreft wachten op het tweede gesprek met de minister. Een woordvoerder van de LSVb verklaarde woensdag dat dat gesprek op woensdag 3 januari zal plaatsvinden. Waarschijnlijk is dan de begrotingsbehandeling al achter de rug. Als de Kamer daar haar goedkeuring aan geeft staat alleen behandeling van de door de minister ingediende wetsvoorstellen nog op het programma. Voor de studenten wordt het dan erg kort dag om daar nog veranderingen in aan te brengen.

Marc Bonten

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Negende jaargang, nummer 15, 9 december 1988

Inhoud

Pagina 5

Nogmaals Olivetti

Kan een universiteit, die een eredoctoraat aan een van de belangrijkste bestrijders van de apartheid verleent, echt niets meer dan zich beroepen op juridische argumenten als de boycot van Olivetti-producten ter sprake komt? Een uitgebreide rondgang langs de lagere en hogere overheidsinstanties in Nederland laat zien dat de marges breder zijn dan het College van Bestuur wil doen geloven.

Pagina 7

Homeopathie

In de voorlaatste aflevering van onze serie over alternatieve geneeswijzen spreekt Emely Nobis met het echtpaar Guus van de Beek en Resie Moonen, homeopathen te Kanne.

Pagina 8-9



Het European Legal Studies-programma heeft weer meer juridische status gekregen door de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst tussen twee partners, Maastricht en Lancaster. Gesprekken in Lancaster met Maastrichtse studenten die de thuisblijvers voor gek verklaren en met Engelse studenten die er zelfs Nederlands voor willen leren om in Maastricht onderwijs te kunnen volgen.

Pagina 10

Koekoeksjong

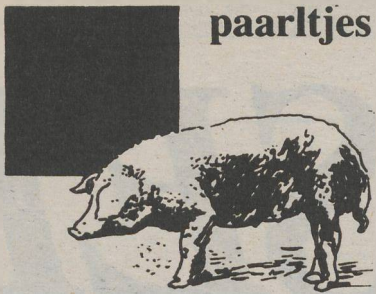
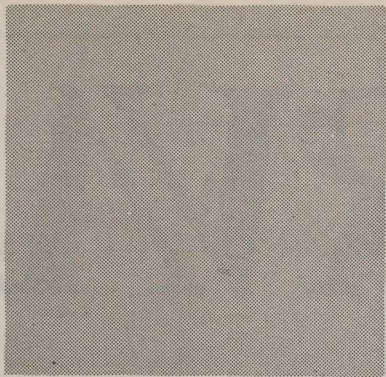
Het prille geluk in het jonge nestje van Algemene Wetenschappen dreigde even verstoord te worden door een te voortvarend geprogrammeerde informaticus. Een scheidingswandje deed wonderen.

Verder

Gezichten en aspiraties voor de jaren negentig of: Hoe bereid ik mij voor op een glanzende carrière? De vraag die Cosa di Franco oproept wordt beantwoord in Bericht uit Maastricht

*Nog één Observant
voor Kerstmis*

Dit is het voorlaatste nummer van Observant voor de Kerstvakantie. Het laatste nummer van 1988 verschijnt volgende week vrijdag 16 december. Kopij voor dat nummer moet uiterlijk maandag 12 december bij ons binnen zijn.



paartjes

Lieve Anton & Roel: Het leven is een hel, maar gaaf zijn jullie wel! Groetjes uit Amsterdam, ook van Kees-Jan & the kids. Mirjam

Te koop wegens verbouwing: half autom. wasmachine, bovenlader, A.E.G., 5 jaar oud. Prijs n.o.t.k. Ideaal voor studentenhuus. Tel: 633053

Welke Sinterklaas heeft in hemelsnaam mij het kusboek kado gegeven? Bel even. Marjolijn

Gevonden: gouden ring voor het Oud-Gouvernement. Informatie: Ina Engelen 887213

Studancing presenteert a.s. woensdag Soulparty, bier en fris f 1,50, puntje f 2.50

Toneelstuk "Het open huwelijk" van Dario Fo wordt vrijdag 16 december om 21.30 uur bij Koko door het Piccolothater gespeeld.

De Oppascentrale voor geestelijk gehandicapte kinderen in Maastricht e.o. kan studenten gebruiken die als vrijwilliger willen meedoen aan een van de volgende activiteiten:
-begeleiding bij spelmiddagen (twee zaterdagmiddagen in de maand)
-praktische thuishulp (oppassen of licht verzorgend werk).
Tevens zoeken wij gastgezinnen, die af en toe voor korte tijd een geestelijk gehandicapt kind in huis willen nemen. Inl.: Nelleke Bosman, Apollohof 111, tel. 043-479472

de nederlandse cultuur en economie.
Hopelijk maakt dit duidelijk dat studentenakties niet slechts gericht zijn op 'een beetje meer geld', maar juist de bedoeling hebben om datgene wat vroeger is opgebouwd in stand te houden.
Wij nodigen mejuffrouw Souren overigens uit eens langs te komen bij NSEM (iedere dag bereikbaar van 11.30 tot 13.30 uur) om eens te praten over El Salvador of de hongerproblematiek in de wereld.

Studentenvakbond NSEM
Hans Blaauwbroek

Nogmaals de bewaarfunctie van de UB

In haar reactie op mijn ingezonden brief (Observant nummer 11 en 12) geeft de universiteitsbibliotheek weliswaar een verklaring waarom het profschrift "De bloeitijd en het verval van de Ommelander adel 1600-1800" van H. Feenstra thans in de collectie van de Stadsbibliotheek is opgenomen, maar gaat zij verder voorbij aan het inhoudelijke punt dat ik vooral onder de aandacht heb willen brengen, namelijk haar bewaarfunctie. Deze bewaarfunctie immers is één van de hoofdtaken van een UB. Samenwerking tussen de Universiteitsbibliotheek en de Stadsbibliotheek valt vanzelfsprekend toe te juichen, ook als die voortvloeit uit louter budgettaire noodzaak. Een willekeurige gebruiker van de on-line catalogus van de UB evenwel, wordt niet rechtstreeks via die catalogus naar de Stadsbibliotheek verwezen, de brochure "Een weg naar wetenschap. Wegwijzer naar wetenschappelijke collecties in Maastricht" ten spijt. Niet onbelangrijk ten slotte lijkt mij het feit dat, bij verwijdering uit de collectie, men de zeggenschap over een boek verliest.

Henk Kamphuis

Gezocht: lift Maastricht-Weert en v.v. op alle werkdagen van jan. t/m juni. Bel naar Judith: tel. 212032. Tegen vergoeding.

Jurist met ruime onderwijservaring in het publiekrecht verzorgt bijlessen voor het blok 'Overheid' tegen nader overeen te komen tarief. Bij voorkeur niet meer dan 3 studenten per bijeenkomst. Belangstelling, bel mr. C. Wisse, Fr. Romanusweg 39, Maastricht. Tel overdag: 045-762463; 's avonds: 043-250217.

Te koop: Ellesse skipak, metallic grijs met roze streep, in prima staat. f 110,00. Tel. 043-632697.

6 januari. Kom voor een nieuwjaarszoen, naar het Maaspaviljoen, MINX.
Te koop: Akai bandrecorder type 630 DB met 26 cm spoelen. Opnamesnelheid 915-19 cm. Met: afstandsbediening, stofkap, 6 banden. Inl. tel. 043-623900.

Cursus: Afrikaanse en Salsa-Percussie: donderdag 20.00-22.00 uur; kosten ca. f 25,00 per vier avonden; er zijn nog enkele plaatsen vrij. Inl. 616432 (Corry of Arjan).

6 Januari. Spetterend feest van MINX. Ongelooflijk leuke 12 koppige life-band, o.a. 3 blazers en 3 zangeressen. Swingend het nieuwe jaar in!!

Amerikaanse medewerker van de universiteit zoekt appartement of kamer bij voorkeur met bad/keuken in centrum Maastricht. Tel. 043-888742.

te huur gevraagd: per 1 januari '89, 3 à 4 kamerwoning in Maastricht of omgeving. Huurprijs n.o.t.k. Tel. 043-686625 of 043-438361.

Door het feit dat Limburgers gem. zo'n 200 m. boven de zeespiegel wonen en Hollanders zo'n 5 m. daaronder, wordt nog maar eens bewezen dat Limburgers dus ver verheven zijn boven hun noordelijke landgenoten. Chauvanis sijteet mit boavenaa. jd.

13 dec. G.V.O.-Initiatief. "G.V.O. in het onderwijs omdat je er met rekenen alleen niet komt." (zie bulletin).

Drie maanden America!!! 9 weken werken in zomerkamp + 1 tot 6 weken vrij rondreizen. Incl. retourvlucht, visum, verzekering, zakgeld (\$150-\$450). Kosten: f 400,00. Eisen: 18-35 jaar, engels spreken, beschikbaar juni t/m aug./sept. Info: A.T. Camp America, tel. 04780-88074. Postbus 107, 5800 AC Venray.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar: tel. 04950-24354. Kosten f 42,50 in Maastricht of omgeving.

Voor alle feesten en partijen kom je naar Pergola, Vroenhoven. Disput of verenigingsfeesten ook op donderdag. Bel voor informatie 0932-12454740.

Te koop: 1 paar ijshockeyschaatsen, in zeer goede staat, maat 42, van f 107,00 voor f 75,00, tel. 887474.

Ik zoek per 1 januari '89 een kamer in Maastricht. Tot pl. min. f 350,00 incl. Vragen naar: Lidy Boone, tel. 013-353248.

Te koop ATAG elektrisch fornuis, met oven met grill en draaispit. Donkerbruin, zo goed als nieuw. Vraagprijs f 650,00. Te bevragen na 18.00 uur, tel. 043-622260.

Hebrew lessons. tel. 254285, ask for Iris.

Te koop gevraagd: 1 kaartje voor Level 42. bel: 9.00-17.00 uur, tel. 043-254440, na 18.00 uur, tel. 045-411476. Vraag naar Chantal.

A.s. 14 dec. is er weer een Maassaccaffé. Aanvang 20.00 uur in de Tribunal. Tot ziens!!

Wie o wie helpt mij aan 2 kaartjes voor het concert van Level 42 van 17 dec. a.s.? Tel. 043-625068.

Stagiair zoekt kamer in Maastricht van december tot augustus. Frank 040-441762

Dit jaar eindelijk weer eens een WITTE KERST? Liever niet, want dan zit ik ZONDER KAMER! Dus bel voor 20 december als je er één weet voor mij. Kiest in Maastricht, huur tot f 325,-. Paul Bolle 043-219489

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar: tel. 04950-24354. Kosten f 42,50 in Maastricht of omgeving.

Gevraagd: kerstdiner. Wie wil voor ons een overheerlijk kerstdiner koken? Nel en Sliqui, 2 de Carabinierslaan 130 Veldwezelt.

Toneelstuk "Het open huwelijk" van Dario Fo wordt vrijdag 16 december 21.30 uur bij KOKO door Piccolothater gespeeld.

Wie heeft er één of twee kaarten over voor Level 42. Tel. 887416.

Daniëlle F. Al meer dan een maand verkering. Waar blijft de vlaai? Daan, Chant, Dees en Angela.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröer (penningmeester)
Enk de Graaff (secretaris)
Ton Hamelers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyne de Leeuw

Redactie-assistent
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Frits Widdershoven
Paul Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Paartjes
Paartjes schriftelijk inleveren bij de redactie, maximaal 25 woorden. Niet-commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en personeelsleden. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 7,50. Paartjes waarin onroerend goed te koop wordt aangeboden kosten f 25.

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij Dhr. H. Hoff, telefoon 043-437810 b.g.g. bij de redactie 043-887174

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Frank Speet, dienst Voorlichting, telefoon (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,- per jaar

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mare (Leiden), Univers (Tilburg), Delta (Delft), KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één A4 kantje hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen.

De 'gezonde Geest'

Misschien had mevrouw Souren er verstandig aan gedaan zich eens wat verder te verdiepen in activiteiten van studentenbonden en in de acties tegen het kabinetsbeleid van 14 tot 18 november jongstleden. Als ze dat had gedaan dan had ze een wat genuanceerder brief kunnen schrijven naar de Observant (nummer 14) en niet zo gewelddadig op studenten hoeven inhakken. Ze zou dan tot de conclusie gekomen zijn dat de acties helemaal niet expliciet om méér geld gingen, maar wel om een rechtvaardiger verdeling daarvan. Het gaat er dus niet om dat alle studenten meer geld krijgen maar dat het geld terecht komt bij die studenten die het het hardst nodig hebben, zodat juist deze groep niet, zoals de minister dat wil, na hun studie geconfronteerd worden met hoge schulden die ze dan ook nog af moeten lossen bij particuliere instellingen.
Tevens gaat het om beter onderwijs en intrekking van de Harmonisatiewet, zodat het (opnieuw) mogelijk wordt dat studenten zich maatschappelijk oriënteren en dat langdurig zieke en gehandicapte studenten de kans geboden wordt hun studie af te maken.

Voor zover er sprake kan zijn van gewelddadige acties van studenten in Maastricht (in mijn ogen was eerder sprake van gewelddadig politie-optreden), was dit toch zeker niet gericht tegen de persoon Deetman. De studenten kwamen juist om met de minister te praten en dit impliceert zeker geen gewelddadige acties tegen zijn persoon. Gewelddadige acties worden (en zijn) dan ook door de studentenvakbonden, via de LSVB ten stelligste afgekeurd. Dat de minister nu (na zes jaar van verzoeken) vanuit de studenten en de afgelopen tijd grote druk vanuit de Tweede Kamer, HBO-raad, VSNU en FNV eindelijk bereid is een gesprek te openen is een direct resultaat van de studentenprotesten en kan alleen als argument vóór deze acties gelden.
Op het eind van haar brief komt mevrouw Souren met het aloude vooroordeel dat je van armoede een 'rechtvaardiger' mens wordt of zelfs een 'gezond' verstand krijgt.

Minder geld betekent mijn inziens alleen maar dat studenten nog moeilijker in contact komen met de samenleving: kranten, tijdschriften, televisie, lid worden van een vereniging enzovoort kost allemaal geld. Mevrouw Souren ziet schijnbaar niet in dat studenten al lang niet meer die financiële elite vormen die ze ooit waren. Minder of slechter voedsel (dat immers goedkoper is dan goed eten) maken heus niet dat je verstand er 'gezonder' op wordt.

Roland Bal

Studentenakties

Sommige mensen begrijpen er kennelijk niets van. Mejuffrouw E. Souren is een van hen. Nog eens zal ik hier duidelijk proberen te maken waarom studenten actie voeren.
Drie punten staan centraal: het stelsel van studiefinanciering, de Harmonisatiewet en de kwaliteit van Onderwijs.
- Het stelsel van studiefinanciering wordt al jaren door studenten ter discussie gesteld. In het huidige stelsel zitten fundamentele onrechtvaardigheden, waarvan juist de minder draagkrachtigen in de samenleving de dupe worden. Niet de rijken hoeven nu rentedragend te lenen, maar juist de armen. Het gaat dus niet om de hoogte van studiefinanciering, maar om het stelsel.
- De Harmonisatiewet legt iedere Nederlander beperkingen op ten aanzien van het volgen van onderwijs. Op zich is het ook aanvaardbaar dat er op dit punt beperkingen zijn. De huidige wetgeving, bepaald door een ongekende bezuinigingsdrift, tast echter de rechtspositie van de student op een onaanvaardbare manier aan. Dit is ook door de rechter erkend.
- Door het overheidsbeleid van de laatste jaren wordt de kwaliteit van het nederlandse onderwijs aangetast. Bezuiniging op bezuiniging, met als gevolg minder personeel en middelen voor meer studenten, uitgedeelde studies en afgestudeerden die niet 'af' zijn. Het collectieve belang van onderwijs voor de nederlandse samenleving wordt onderschat. Het onderwijs is één van de pijlers van

(Advertentie)

JE VALT VAN DE ENE VERBAZING IN DE ANDERE BIJ



INBRENG EN VERKOOP VAN EXCLUSIEF GEDRAGEN KLEDING, BOEKEN, SPORTARTIKELEN

St. Annalaan 1, hoek Emmaplein, Maastricht, tel. 043-253175

BEHANDELING ONDERWIJSBEGROTING BELOOFT WEINIG VERLICHTING

De universiteiten hoeven er niet op te rekenen dat een korting van 70 miljoen gulden volgende week door het parlement ongedaan wordt gemaakt. De Tweede Kamer zal Deetman echter nog stevig aan de tand voelen met betrekking tot de bezuinigingen op de studiefinanciering. Niet dat de beursstudent daarvan veel wijzer wordt: pas in de loop van volgend jaar worden de knopen echt doorgehakt.

Op 13, 14 en mogelijk ook 15 december wordt de onderwijsbegroting voor 1989 in de Tweede Kamer behandeld. Het is het laatste omvangrijke agendapunt voor het kerststresc en bij zo'n gelegenheid willen de parlementariërs nog wel eens flink uitpakken tegenover een bewindsman. Minister Deetman staan een paar warme uurtjes te wachten, maar de universiteiten zullen daar geen profijt uit trekken. Zowel in het universitaire onderwijs als bij de studiefinanciering blijkt het aantal gebruikers een stuk hoger te liggen dan het kabinet kan of wil betalen. De oplossingen die in de onderwijsbegroting gekozen werden, zijn echter voor beide systemen anders.

De minister meent dat de hogere instroom van studenten bij de universiteiten slechts tijdelijk is. Hij wil daarom een (eveneens tijdelijke) korting aanbrengen van 2,7 procent op de Rijksbijdrage aan die instellingen. In de komende jaren wordt dat percentage weliswaar teruggebracht, maar in 1989 lopen de universiteiten ongeveer 70 miljoen gulden mis. Hoewel de Tweede Kamer in principe tegen dit soort kunstgrepen is, krijgt Deetman volgende week toch zijn zin.

VVD-Kamerlid Jan Franssen voelt er bijvoorbeeld niets voor om bij de begrotingsbehandeling 'veel heisa te maken' rond deze korting. Er is eenvoudig geen geld, meent hij. Ook zijn CDA-collega Ad Lansink ziet thans geen mogelijkheden meer voor alternatieve bezuinigingen. 'Het is een beroerde zaak voor de universiteiten, maar ik zou niet weten waar binnen deze onderwijsbegroting nog geld te vinden is.'

Zelfs van de oppositie zijn geen spanningen te verwachten om de universiteiten op dit punt soelaas te bieden. PvdA-woordvoerder Jacques Wallage erkent dat hij geen mogelijkheden meer ziet. 'De financiële ruimte was misschien wel aanwezig door de belastingmeervalers voor de overheid. Ik had liever gezien dat daaruit een aantal prioriteiten in de collectieve uitgaven werden betaald, maar het kabinet en de regeringsfracties hebben al gekozen voor een lastenverlichting voor de burger. Daardoor is een geweldige patstelling ontstaan.'

Bij de studiefinanciering heeft het kabinet een andere bezuinigingsroute gekozen. Ook in dat stelsel wordt Deetman geconfronteerd met een hogere deelname, maar de voorgestelde ombuigingen hebben een structureel karakter. De maatregelen zijn bekend: Deetman hoopt een besparing van 500 miljoen gulden te bereiken via privatisering van de studieleningen, verlaging van de maximale leeftijdsgrens naar 27 jaar en verlaging van de basisbeurs met gelijktijdige uitreiking van een OV-jaarkaart aan alle studenten.

De details van deze maatregelen zijn de komende week bij de begrotingsbehandeling niet echt aan de

orde. De wijzigingen van het stelsel van studiefinanciering worden door Deetman vastgelegd in afzonderlijke wetsvoorstellen, die pas tegen het voorjaar behandeld kunnen worden in het parlement. De besparingen die ermee bereikt moeten worden zijn echter al in de begroting opgenomen. Van de Tweede Kamer wordt dus verwacht dat zij een financieel stuk met tal van onzekerheden goedkeurt, wat niemand erg leuk kan vinden.

De Kamer moet bijvoorbeeld nog afwachten of Deetman met de banken overeenstemming bereikt over de privatisering van de leningen. De verlaging van de maximale leeftijdsgrens blijkt inmiddels opnieuw ter discussie te staan, nu de bewindsman dit tot een agendapunt heeft gemaakt voor het komende overleg met de studentenorganisaties. En onder meer het Kamerlid Lansink vreest dat de OV-jaarkaart voor studenten in de praktijk heel wat duurder zal blijken dan geraamd is. Er is volgens hem geen rekening gehouden met uitvoerings- en rentekosten, terwijl er bovendien een tariefsverhoging met vier procent in het vat zit.

Lansink vindt dat gerekend mag worden op een tekort van 300 miljoen gulden als de privatisering niet doorgaat en er ook andere tegenvallers opduiken. 'Ik weet ook niet meer hoe we een dergelijke situatie moeten oplossen. Maatregelen in

de salarissfeer, die volgens mij verdedigbaar zijn, blijken taboe. Als Deetman stuk loopt met zijn wetsvoorstellen studiefinanciering, kun je niet anders dan deze 300 miljoen vrijmaken ten koste van de belastingverlaging.' Een definitief oordeel wil de CDA'er daarover nog niet geven.

Franssen zegt echter dat de VVD in geen geval steun zal verlenen aan maatregelen die extra geld gaan kosten. Hij wil evenmin vooruitlopen op de debatten die nog gevoerd moeten worden, maar stelt alvast uitdrukkelijk dat hij zich niet gebonden acht aan het voorstel van het kabinet om in enigerlei vorm een aanvullende beurs te handhaven. 'Lubbers is wel voor zijn fractie op de knieën gegaan, maar de VVD voelt er niets voor om het CDA hierin te plezieren.'

Volgens PvdA'er Wallage is duidelijk dat het stelsel van studiefinanciering ingrijpend moet worden herzien, maar 'de minister kan blijkbaar niet de politieke kracht opbrengen om daar iets aan te doen.' Hij kondigt aan dat Deetman door de PvdA hierover straks 'flink onder handen' zal worden genomen. Bij de begrotingsbehandeling zien we dus vuurwerk voor het verzamelde publiek, maar de harde knallen komen een beetje vertraagd door.

Jos Dohmen/HOP

GEEN AKKOORD OVER NIEUW STELSEL VAN BEKOSTIGING

De universiteiten zijn het onderling nog niet eens geworden over een nieuw, eenvoudiger bekostigingsstelsel voor het wetenschappelijk onderwijs. Zij vinden echter dat voldoende vorderingen zijn gemaakt om met minister Deetman te gaan praten over de verdere uitwerking ervan.

Dat blijkt uit een briefconcept dat de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) heeft voorgelegd aan de instellingsbesturen. Het stuk wordt volgende week aan minister Deetman toegezonden.

Binnen de universiteiten bestaat al lange tijd onvrede over het huidige bekostigingsstelsel voor het wetenschappelijk onderwijs. Dat is namelijk samengesteld uit verschillende rekenmodellen, die elk voor zich al buitengewoon complex zijn. De belangrijkste modellen zijn het Plaatsen-geld-model, waarmee de Rijksbijdrage aan de universitaire personeelskosten wordt berekend, en het Overige-lasten-model.

Overeenstemming bestaat er bij de universiteiten over de basis van een eenvoudiger systeem. De ingewikkelde rekenmodellen zouden ver-

vangen moeten worden door tarief per student, waarin alle personeels- en overheadkosten van de universiteiten verdisconteerd zijn. Vooral nog zouden drie verschillende tarieven moeten bestaan voor respectievelijk de alfa/gamma wetenschappen, de beta/medische wetenschappen en de technische/landbouwwetenschappen, waarin de opleidingskosten nogal verschillen. Het meest complexe onderdeel in het huidige systeem is de berekening van de onderwijsvraag. De universiteiten vinden dat daarvoor een eenvoudige formule moet worden ontworpen, waarin de vraag gerelateerd is aan de instroom van eerstejaarsstudenten en de uitstroom van afgestudeerden.

Op enkele belangrijke onderdelen blijven de universiteiten van mening verschillen. Zo vinden de meeste instellingen dat in de tarieven per student ook de nullasten moeten worden meegenomen. Sommige universiteiten hebben echter een voorkeur voor een afzonderlijke berekening van de nullast, zoals in het huidige systeem. (HOP/jd)

Uitkomst actueler dan de vraag?

Het was in 1988 vijf en twintig jaar geleden, dat onder de titel "Welvaart, Welzijn en Geluk", een vijfdelig boek verscheen, waarvan het vierde deel handelt over sociaal-culturele beleidsvragen. Daarvan komen in hoofdstuk twee, bladzijde 54, onder meer aan de orde: vraagstukken van vernieuwend onderwijsbeleid. Waarom ik dat hier en nu in herinnering breng? Omdat wij, voor wat deze problematiek betreft, destijds te doen hadden met een niet alleen diepgravende, maar ook -voor die tijd- zeer openhartige studie, waarin respectievelijk besproken werden: Maatschappelijke functie van het huidige onderwijs; Openbaar onderwijs, bijzonder onderwijs en staat; en Kerk en school. Maar verrassend en belangrijk was niet minder, dat het werk werd uitgegeven onder auspiciën van de Raad van Overleg voor sociaal-economische aangelegenheden van heel de katholieke vakbeweging; dat verder de eindredactie werd gevormd, behalve door J.A. Ponsioen, door twee K.V.P.-coryfeeën van die dagen, Veldkamp en Schmelzer, terwijl -mirabile dictu- ook ondergetekende, op uitnodiging, deel uitmaakte van de redactie.

Opzienbarend was het dan ook niet, dat na publicatie, in de kritiek van katholieke zijde met name die onderwijsbeschouwing spoorlags onder tafel werd gewerkt en verder werd doodgezwegen. Toch moet de betekenis van deze publicatie en van alles wat daar omheen gebeurde, niet worden onderschat. Zij bracht immers aan het licht -voor zeer velen zeker onverwacht-, dat, in het kader van de in die tijd opkomende democratiserings- en bevrijdingsbeweging, ook verandering begon te komen in de confessionele waardering van het politiek-maatschappelijk gebeuren in ons land. Heel voorzichtig werd dit ook onder woorden gebracht in de samenvattende conclusie van de redactie, die voor het hier bedoelde artikel verantwoordelijk was. Wel gaf deze, op de bladzijden 99 en 100, uiting aan het (gefundeerde) vermoeden, dat de door haar ontvouwd gedachten geleidelijk aan ingang en verbreiding zullen vinden. Maar zij waarschuwt tevens tegen het verschijnsel "dat de georganiseerde katholieke (zelfs ruimer: confessionele) onderwijswereld doende is zich steeds meer te consolideren en tot een gesloten eenheid te maken" en dringt op grond daarvan aan "zich op deze hele problematiek ernstig te bezinnen". Want "het is gemakkelijk om, sprekend over het katholieke onderwijs, in imposante volzinnen te gewagen van de noodzaak van zijn bestaan, van zijn eigen karakter en van zijn eigen verantwoordelijkheid, maar het blijkt bijzonder moeilijk daar een reële inhoud aan te geven, zodanig dat de school school blijft en niet tot kerk wordt".

Het spreekt vanzelf, dat wat ik hier signaleer over de ontwikkelingen in de 60-er jaren, niet los moet worden gezien van de mandements-vergissing van 1954. Maar actueler is nog, voor vandaag de dag, de vraag of de geschiedenis zich gaat herhalen, althans kansen daartoe heeft.

Want dat het Nederlandse episcopaat, geïnspireerd en gesteund door Rome, in de jaren '70 weer, zij het op een andere manier, met de strijdbijl is gaan zwaaien, weet iedereen even goed als wat dit "beleid" aan negatieve effecten heeft opgeleverd in alle geledingen van het katholieke volksdeel. Het kerkvolk werd er niet door op de knieën gedrukt. Het tegendeel is het geval.

En wat niet minder betekenisvol is: de wetenschappelijke bestrijding van deze kerkelijke reactie - die opnieuw even wereldvreemd is als die uit de vorige decennia - blijkt steeds minder last te krijgen van eigen terughoudendheid en onderdanigheid. Voor onderbouwing van deze ervaring kan korthedshalve slechts worden verwezen naar de zeer leesbare en gedocumenteerde brochure uit 1985, geschreven door Bernard Delfgaauw onder de titel "De moed om katholiek te blijven". En moet verder worden volstaan met de samenvattende eindzin van de pas verschenen "Katern 6" van de Universiteit voor Theologie en Pastoraat Heerlen: "Van katholiek Limburg naar katholieken in Limburg". Daarin wordt verwoord, dat, zonder dialoog met de hedendaagse grotendeels geseclariseerde cultuur, de spirituele vernieuwing verzandt in de wereldvreemde vroomheid die geen toekomst heeft, en dat daarnaast het maatschappelijk engagement verwordt tot bloedeloos activisme dat uiteindelijk steriel blijkt te zijn.

Mij lijkt de uitkomst heel wat actueler dan de vraag...

dr. J.G.H. Tans

Samengesteld door Bart Brouwers

Wondertje

De Technische Universiteit Delft heeft dit jaar 79 eerstejaars meer getrokken dan vorig jaar en kwam daarmee op een totaal van 3131 beginnende studenten. Voor sommigen kwam die toename als een complete verrassing; Universiteitsraadsadviseur P. Vuurens sprak zelfs van een "klein wondertje". Bij een vermindering van het aantal studenten, krijgt de universiteit minder geld (het ministerie betaalt ongeveer dertienduizend gulden per student), dus de opluchting was groot. In de plannen was uitgegaan van 3135 eerstejaars, maar toen eind oktober nog maar 2760 eerstejaars studenten stonden ingeschreven, zag men de bui al hangen. Volgens Vuurens hebben zijn dringende waarschuwingen aan het adres van de faculteiten blijkbaar succes gehad. (Delta)

Atheïsme

De (op christelijke leest geschoei-de) Vrije Universiteit in Amsterdam heeft een probleem. Enkele weken geleden hield de nieuwe hoogleraar 'Sociologie der niet-westerse samenlevingen', prof. dr. P. Kloos, zijn inaugurele rede en de inhoud daarvan zorgde voor de nodige consternatie, die ook nu nog niet geheel is weggeëbd. Het universiteitsraadslid prof. dr. A. Bos wond zich er mateloos over op. Het ging allemaal om één opmerking van Kloos, waarin hij 'de illusie van wetenschap als schijnbaar beheersbare realiteit' toevoegde aan een rijtje van drie andere illusies. Dat

waren 'kunst als symbolische realiteit', 'spel als fictieve realiteit' en 'religie als onbewijsbare realiteit'. Die laatste bewering, waarom het dispuut nu draait, stuitte Bos met name tegen de borst. Rector Date-ma vond het sop de kool niet waard en hield een openbare discussie in de U-raad tegen. Kloos zelf is verbaasd over de opwindende. "De intentie om religie of wetenschap naar beneden te halen heb ik op geen enkele manier gehad. Ik kan me vanuit een heel eng standpunt enigszins de interpretatie van Bos voorstellen, maar atheïstisch is het zeker niet bedoeld." (Ad Valvas)

Jelle

Op de middelbare school had hij al alleen maar negens en tiens en ook later ging de studie hem van een leien dakje: prof. dr. Jelle Zijlstra. Economie studeerde hij in Rotterdam ("Amsterdam was toen te rood en Tilburg te katholiek"), waar hij het vak leerde van Tinbergen en Lieftinck. In een half jaar tijd promoveerde Zijlstra op een scriptie over de omloopsnelheid van geld en werd vervolgens hoogleraar. Onderwijs geven vond hij in die tijd niet te min voor een wetenschapper. "Niets is zo moeilijk als een onderwerp zo te beheersen dat je het aan anderen kunt vertellen en uitleggen. Mijn standpunt is, dat de beste hoogleraren onderwijs moeten geven aan eerstejaars studenten. Voor de grote Jan Tinbergen was dat een vanzelfsprekende zaak. Ik vind het een verschrikkelijke ontsporing dat het niet meer ge-

Heerlijke hartigheden

Ook als u maar met z'n tweeën bent kunt u bij ons terecht voor uw gebak. Onze vlaaien hebben wij iedere dag in vier verschillende groottes en ieder weekend maken wij ook van onze taarten extra kleine maten. Het veiligste is het uiteraard om even vooraf te bestellen als u zo'n kleine taart wilt hebben.



Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur. Tel. 214550.

beurt." In 1952 werd Zijlstra plotse-ling opgeroepen voor het minister-schap op economische zaken. 'Zijn' partij, de ARP, kreeg bij verrassing die post toebedeeld en men richtte zich toen meteen tot de hoogleraar, die niet weigerde. In 1963 stapte hij over naar de Nederlandsche Bank, waar Zijlstra president werd en in 1966 was hij nog een korte periode minister-president en minister van financiën tegelijk. Echt beroemd werd Zijlstra echter pas toen Wim Kan het lied 'Waar we heen gaan Jelle zal wel zien' over hem compo-neerde. (Modulair)

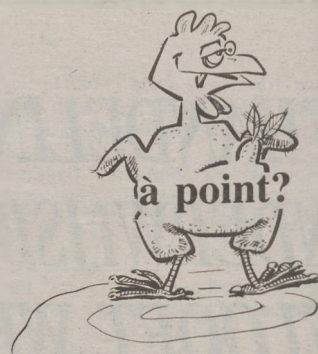
Tineke

Vorige week zijn zeven namen be-kendgemaakt van mensen, die ter gelegenheid van het 375 jarig be-staan van de Rijks Universiteit Gron-ningen tot eredoctor gepromoveerd worden. Onder hen was ook Leo Vroman, die tegenwoordig in New York woont. Het slachtoffer zelf wist echter nog nergens van, zo werd duidelijk toen een vriend hem wilde feliciteren. "Ik weet van niets, maar ik vind het erg leuk om te ho-ren", zo reageerde de doctor-in-spe. Maar had de universiteit hem dan niet vooraf even gepolst? Per

slot van rekening is niet iedereen gediend van zoveel eer. "Nee hoor... Ik zal het voor de zekerheid even aan Tineke (echtgenote) vragen... Nee hoor. Nee." Vroman is trouwens niet boos. "Het kan zijn dat ze me geschreven heb-ben, maar dat de brief per zeepost verstuurd is. Dat duurt nogal lang. Aan welke faculteit word ik trou-wens eredoctor?" Vroman wordt doctor honoris causa aan de Facul-teit der Letteren. (U-Krant)

Miljoenen

De Katholieke Universiteit Nijme-gen krijgt 'enkele miljoenen' van het ministerie van onderwijs om zo-doende de financiële positie van de KUN wat te verlichten. De univer-siteit van Nijmegen heeft nog steeds te lijden onder een gestage terug-gang in het aantal studenten. Om die trend te stoppen, moet de KUN enkele aantrekkelijke nieuwe stu-dierichtingen binnen de poorten ha-len, zo is door ambtenaren van het ministerie uitgerekend. Er komen in dat geval zeker ook de nodige 'vernieuwingsgelden', ter hoogte van enkele miljoenen. (KU-Nieuws)



Maastricht Bourgondisch? Laat me niet lachen. Verdedigers van het idee roemen het aantal, de kwaliteit en de verscheidenheid van de restaurants en cafés. Maar een kort onderzoek leert dat een stad als Amsterdam relatief veel hoger scoort. Pure propaganda dus. Spaans benauwd krijg je het van dit soort chauvinisme. Het enige wat hier Bourgondisch is, is de Franse slag, maar dat kun je de autochtonen toch niet Diets maken. Het is gewoon een van de vele epitheta van deze provinciestad: het balkon van Europa; de navel van Europa. Je zult maar een navel als een balkon hebben. Louise, zit niet uit je navel te eten, bah, da's vies, Louise. Goed, zo erg is het nou ook weer niet; wie hier eet en drinkt zal niet aan de Engelse ziekte bezwijken. Maar beter dan elders is het ook niet. Eén ding is zeker: ook in Maastricht eet u lekker, en Bourgondisch, met dit recept van boeuf bourguignon.

Neem voor vier personen anderhalf pond magere runderlappen en snijdt die in flinke dobbelstenen. Marineer ze een nacht in een halve liter stevig rode wijn (als u zich iets aan authenticiteit gelegen laat liggen, neemt u natuurlijk Bourgogne), vier laurierbladeren, een tak tijm, 12 peperkorrels, een bosje peterselie, een gesnipperde ui, een in stukken gesneden winterwortel, en vijf geplette tenen knoflook. De volgende dag snijdt u een stuk geroookt spek van anderhalf ons in dobbelstenen. Breng die met koud water aan de kook en laat drie minuten zachtjes koken. Afgieten, en aanbraden in een eielepel boter. Voeg daaraan twee in grove stukken gesneden grote uien toe, of als u het mooier wilt maken, een half pond gepelde kleine uitjes. Voorzichtig bakken tot de uien wat kleur krijgen. Voeg dan een half pond kleine maai niet in stukken gesneden champignons toe. Als die enigszins gekleurd zijn, haal dan alle ingrediënten met de schuimspaan uit de pan. Neem het vlees uit de marinade, droog het af en bestuif het met een beetje bloem. In het vet aanbraden. Versgemalen peper en zout erop. Als het vlees bruin is, uit de pan halen, en de aanbaksels losroeren met een een glas armagnac of cognac, of anderszins een scheutje van de marinade. Dan de marinade in de pan verwarmen en het vlees er weer bij, en eventueel een paar in stukken gesneden raapjes. Lekker is om er ook nog een kwart liter runderbouillon bij te doen. (Maak die door een gebakken mergpijp met aangebraden prei, selderij, wortel, laurier ui en peperkorrels in een liter water twee uur op laag vuur te laten trekken.) Laat alles minstens drie uur sudderen. Verwijder de kruiden, en voeg spek, uien en champignons toe. Nog een half uur stoven. Dien op met witte rijst, in de schil gekookte aardappels, of brood. Als u vetarm wilt eten, gebruik dan geen bloem en giet als alles klaar is het kookvocht af. Laat het afkoelen, en schep het vet eraf. Door de veelheid van kruiden en smaken is het goed mogelijk om ook het zout weg te laten. Dit gerecht leent zich voor bereiding in grote hoeveelheden en laat zich goed invriezen.

August Magirus

Cosa di Franco



Bij de nadering van de twintigste eeuw maken onze toekomstige managers zich op voor een gouden toekomst. (foto Franco Gori)

Kunnen universiteiten of gemeenten eigen buitenlands beleid ontwikkelen?

OLIVETTI EN DE MARGES VAN DE UNIVERSITAIRE POLITIEK

Wat er al gezegd kan worden over de discussie aan deze universiteit over de "Olivetti-affaire", in ieder geval niet dat zij uitblinkt door helderheid. Wapengekleetter over precieze bevoegdheden van universiteitsraad en college van bestuur, ogenschijnlijk subtiele verschillen tussen een boycot en een 'ontmoedigingsbeleid', ferme uitspraken over het vernietigen van besluiten door de Kroon, verwijzingen naar een gedragscode van de Europese Gemeenschap; wie duizelt het niet als hij de controverse tracht te volgen?

Te oordelen naar de rubriek met ingezonden brieven van dit blad is dat dan ook precies wat er gebeurt: het debat wordt niet gevolgd, er zijn helemaal geen ingezonden brieven. De studenten maken zich druk om Deetman en hebben dus wel wat anders aan hun hoofd, de medewerkers hebben het druk met sinterklaasinkopen en de voorbereiding van de ski-vakantie, en zijn voor het overige best te spreken over de Olivetti-PC op hun bureau.

Toch staat er wel wat op het spel. Volgens sommigen in ieder geval de geloofwaardigheid van de beweerd anti-apartheidshouding van deze universiteit, die in januari gedemonstreerd gaat worden door het eredoctoraat aan ds. Beyers Naude, de Zuidafrikaanse blanke opponent van het apartheidsbewind. Misschien is het tijd om de zaken eens op een rij te zetten. Wat doet Olivetti eigenlijk in Zuid-Afrika? Is het waar dat in Nederland het imago van het bedrijf gedeukt raakt en dat het steeds meer orders mist door zijn 'Zuid-Afrika-connectie'? En hoe zit het met die Kroonvernietigingen?

Taferelen als bij Shell heeft Olivetti nog niet te verduren gehad. Nou kan dat ook moeilijk, want Olivetti heeft zijn computers niet aan de openbare weg staan, en er zijn evenmin slangetjes die gemakkelijk doorgesneden kunnen worden. Verder is Shell natuurlijk een gedeeltelijk Nederlands bedrijf en bovendien wat je noemt een grote vis, die dan ook nog eens zeer nadrukkelijk in het vaderlandse straatbeeld aanwezig is. Allemaal kenmerken die het een geliefd doelwit voor anti-apartheidsactivisten maken, en die voor Olivetti niet openstaan. Toch is Olivetti niet de geringste van de Europese bedrijven die in Zuid-Afrika opereren. Het in Amsterdam gevestigde Komitee Zuidelijk Afrika verspreidt informatie waaruit blijkt dat het bedrijf 40% van de Zuidafrikaanse markt in typmachines en 30% van de PC-markt in handen heeft, wat het na het min of meer verzelfstandigde Zuidafrikaanse IBM tot de grootste in zijn soort maakt. In een PC-assemblagefabriek stelt Olivetti ongeveer 700 mensen te werk, waarvan 133 zwarten, vooral in de lagere functies. De omzet in 1986 wordt op 129 miljoen dollar geschat. Naast de fabriek zijn er nog 41 lokale service-stations, maar dat aantal geldt niet alleen Zuid-Afrika maar ook Namibië. Tevens zijn hierbij Swaziland en Botswana, twee kleine frontlijnsstaatsjes, inbegrepen. Het zwaartepunt ligt echter in Zuid-Afrika zelf. Volgens de inlichtingen van het Komitee Zuidelijk Afrika is de omzet van Olivetti de afgelopen jaren met flinke percentages (tussen 30 en 50) gestegen, vooral doordat het bedrijf in het gat is gesprongen dat werd achtergelaten door Amerikaanse bedrijven, die zich dienden te conformeren aan de wetgeving in de VS op dit gebied. De woordvoerder van Olivetti Nederland wil dit bevestigen noch ontkennen, maar wijst er wel op dat de PC-markt als zodanig een groeiende markt is: omzetting kan dus ook daaruit verklaard worden. Dat Olivetti in Zuid-Afrika optreedt als distributeur van enige Amerikaanse merken wordt door hem niet bestreden. Het Komitee Zuidelijk Afrika stelt

Bondgenoot

echter uitdrukkelijk dat DEC en AT&T om politieke redenen hun activiteiten in Z-Afrika hebben gestaakt, terwijl Olivetti wel de producten van deze firma's op de markt brengt. Naast het PC-aandeel in de computervoorzieningen in Zuid-Afrika zou Olivetti ook nog betrokken zijn bij een databank van de Zuidafrikaanse PTT en bij de levering van apparatuur, zoals geldautomaten, aan een aantal bankinstellingen. Een ander punt van kritiek is het verkoop- en service-apparaat dat Olivetti in Namibië heeft opgebouwd, een land dat tegen de internationale afspraken in gecontroleerd wordt door Zuid-Afrika.

ring vanwege haar lakse houding op dit terrein zich te verschuilen achter de Britse Thatcher-regering en daarmee een feitelijke bondgenoot van Botha te zijn. Zijn woorden wekten vooral veel verontwaardiging in het CDA, en Boesaks tournee naar dit radicale standpunt werd in die kringen dan ook allereerst betreurd, maar luttele maanden later verklaarde ook de altijd als gematigd bekend staande Beyers Naude tegenover Observant zich met de strekking van Boesaks woorden te kunnen verenigen.

Het netto resultaat van alle pogingen om Zuid-Afrika eindelijk effectief economisch te isoleren is tot nu toe gering geweest: Nederland conformeert zich aan Europa, en het voornaamste wat de Europese Gemeenschap heeft afgekondigd zijn invoerverboden op ijzer, staal en gouden munten, en een verbod op export van ruwe olie en op nieuwe nucleaire contracten. Daarnaast is een gedragscode opgesteld waaraan vestigingen van Europese bedrijven in Z-Afrika zich zouden moeten houden. In Nederland is wetgeving in de maak om dit ook werkelijk verplicht te stellen. De EG-gedragscode beoogt het ondernemingsbeleid in Zuid-Afrika enigszins naar Europese normen te mo-

delleren. Men verwacht dus een onder de Zuidafrikaanse verhoudingen redelijke beloning, geen raciale discriminatie binnen de onderneming, een actief opleidingsbeleid voor zwarten, volledige vakbondsrechten, en pogingen om de secundaire arbeidsvoorwaarden, waaronder huisvesting van de werknemers, te verbeteren. De bedrijfsleiding wordt geacht elk jaar over de stand van zaken te rapporteren aan de regering van de lidstaat waar zich de hoofdvestiging van de firma bevindt. Erg imposant is het allemaal niet, ook al omdat systematische controle op de gegevens die bedrijfsleidingen verstrekken, ontbreekt. Kritici van dit beleid wijzen er bovendien op dat, hoe 'sociaal' zij zich ook gedragen, bedrijven in Zuid-Afrika per definitie een bijdrage leveren aan de bloei van de Zuidafrikaanse economie en daarmee aan de stabiliteit van het bewind. Niettemin lijkt de EG-gedragscode tot een soort toetssteen van fatsoen te zijn uitgegroeid. Houdt men zich eraan, dan is verder alle discussie gesloten en kan het betreffende bedrijf zich een waardig bestrijder van apartheid wanen.

Vakbonden

Ook Olivetti rapporteert over de omstandigheden in haar Zuidafrikaanse vestiging. In de jongste rapportage aan de Italiaanse regering (over een periode van een jaar, tot 1 juli 1987) valt te lezen dat vakbonden binnen de onderneming geen enkele rol spelen: zegge en schrijve één werknemer is lid van een bond. De woordvoerder van Olivetti Nederland verklaart dit merkwaardige verschijnsel uit de goede arbeidsverhoudingen binnen het bedrijf en de relatief hoge beloning; men zou er eenvoudig geen behoefte aan hebben om zich te organiseren. Juist dit 'sociale' beleid is volgens Olivetti weer de reden om de zaak niet te sluiten: men heeft de verantwoordelijkheid voor het welzijn van 700 werknemers. Een andere en vermoedelijk gewichtiger overweging is dat Japan het gat in de computermarkt dat daarmee zou ontstaan onmiddellijk zou vullen. En, hoe erg Olivetti Nederland en het moederbedrijf Olivetti Internationaal het apartheidstelsel ook vinden, toch kan dat naar hun zeggen beter van binnenuit worden bestreden: "Van de aanwezigheid van deze vestiging gaat een positieve invloed uit op de interne verhoudingen in Zuid-Afrika", beweert men in een brief aan het college van bestuur van deze universiteit. Voor het overige houdt men zich als bedrijf niet bezig met politiek. Om het beeld te completeren: in de totale activiteiten van Olivetti op wereldschaal (60.000 werknemers) levert de Zuidafrikaanse vestiging ongeveer 3 tot 4% van de omzet.

Voorkeursbeleid

Dat het Nederlandse regeringsbe-

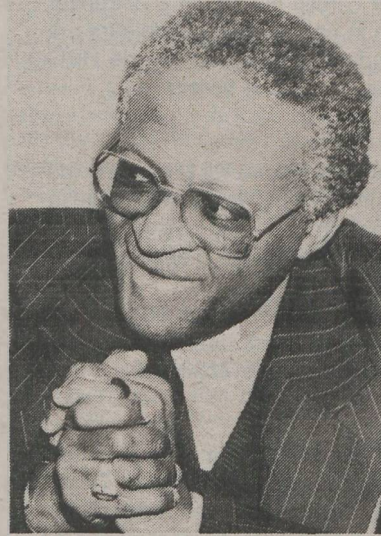
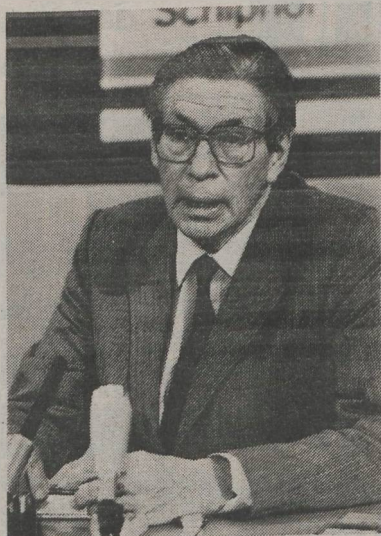
leid jegens Zuid-Afrika in brede kringen nogal mager wordt gevonden is duidelijk. Dat verklaart dan ook de neiging om op lager overheidsniveau toch daden te stellen. Zo is er de laatste maanden een organisatie van Lagere Overheden Tegen Apartheid (LOTA) van de grond gekomen, waarvan 36 gemeenten, waaronder de grote steden in de randstad, en één provincie (Groningen) lid zijn. Op een congres van afgelopen 26 november heeft men zich gebogen over de mogelijkheden om een 'voorkeursbeleid' te hanteren waar het contacten met bedrijven betreft die geen belangen in Zuid-Afrika hebben. Boycots van 'besmette' bedrijven worden angstvallig vermeden sinds de Hilversumse gemeenteraad een besluit door de Kroon geschorst en bijna vernietigd zag. Hilversum wilde Shell bij voorbaat uitsluiten van levering van producten vanwege zijn rol in Zuid-Afrika. De regering achtte dit een doorkruising van haar 'zorgvuldige' anti-apartheidsbeleid, daarmee strijdig met het algemeen belang, en tikte het gemeentebestuur dus gevoelig op de vingers. Her en der wordt daarom nu getracht inhoudelijk de beoogde resultaten te boeken zonder de regering tot vernietiging van besluiten te provoceren.

In Emmen miste Olivetti een gemeente-order van een kwart miljoen voor een 'PC-privé-project', de aanschaf van privé PC's voor de ambtenaren, ondanks het feit dat het bedrijf met de goedkoopste offerte kwam. Toen het college van burgemeester en wethouders op het punt stond de gemeenteraad voor te stellen met Olivetti in zee te gaan kwam de PvdA in het geweer. Dit doorkruiste naar haar mening het anti-apartheidsbeleid waartoe de gemeente zich al in een eerder stadium verplicht had door middel van een motie. Daarin stond dat de gemeente bij de aanschaf van goederen connecties van de betrokken leveranciers met Zuid-Afrika in de overwegingen zou betrekken, en dat er in dat geval extra naar goede alternatieven zou worden gezocht. De affaire kwam breeduit in de lokale pers, en het eind van het liedje was dat B&W zich de mening van de grootste fractie in de raad aantrok en het voorstel om op grote schaal Olivetti-PC's in te slaan niet eens meer indiende. In plaats daarvan werd voorgesteld om met Tulip in zee te gaan, hetgeen werd aangenomen. Formeel is in de gemeenteraad dus met geen woord gerept over het werven van Olivetti, en het besluit is vermoedelijk daarom ook niet 'spontaan' vernietigd door de Kroon. Evenmin heeft Olivetti zelf een zaak aangespannen bij de burgerlijke rechter of de kwestie bij de Kroon aangemeld. De woordvoerder van het bedrijf doet geen mededelingen over de precieze redenen voor deze terughoudendheid, maar laat tussen de regels doorschemeren dat de negatieve publiciteit die een dergelijke zaak ongetwijfeld had opgeroepen, een rol in de afweging heeft gespeeld.

Iets dichterbij, in Heerlen, is het gemeentebestuur ook al met stille trom overgegaan tot een voorkeursbeleid, wat er in resulteerde dat contracten van brandweer en de dienst openbare werken met Shell voor de levering van brandstof niet verlengd zijn. Dat was op 5 juli jongstleden. Een vernietiging door de Kroon is uitgebleven.

Universiteiten

Ondanks lippendienst aan anti-apartheidsbeleid is in universitaire kringen tot nu toe meer verwezen naar de negatieve ervaring van de gemeente Hilversum dan naar de wederwaardigheden van andere gemeenten die iets minder ostentatief maar met aanmerkelijk meer succes



Drie voorstanders van een economische boycot: Beyers Naude, Tutu en Boesak.

ZUID-AFRIKA

(Vervolg van pagina 5)

hetzelfde doel trachten te bereiken. De vernietiging van het Hilversumse besluit over Shell (overigens is Hilversum later alsnog op Mobil Oil overgestapt) is maatgevend geworden voor de beleidsruimte die colleges van besturen zich toedichten. In Tilburg ontstond voor het eerst beroering over Olivetti, terwijl nu Maastricht en Utrecht zich beginnen te roeren. Let wel, Olivetti is met zijn PC's een belangrijke leverancier voor alle universiteiten. Het bedrijf wil uit concurrentieoverwegingen niet toegeven de grootste in de vaderlandse universitaire wereld te zijn, maar alles wijst in die richting. Het wegvallen van deze markt zou dus, zo wordt toegegeven, een gevoelige klap voor het bedrijf zijn. Voorlopig is het tij niet geheel ongunstig voor Olivetti: in Tilburg is de affaire met een sisser afgelopen omdat het college van bestuur op grond van juridische overwegingen de eis van de U-raad om de relatie met het bedrijf op termijn te beëindigen naast zich neerlegde. Olivetti zou zich met succes kunnen beroepen op het non-discriminatiebeginsel in de grondwet, luidde het argument.

In Utrecht is de discussie nog gaande. In juni nam de U-raad daar een motie aan waarin het college van bestuur verzocht werd de relatie te verbreken met bedrijven die belangen in Zuid-Afrika hebben. Het college nam ruim de tijd om zich daarover te beraden en schreef pas zeer onlangs een brief aan de raad. Veel beleid valt daar nog niet uit af te leiden, behalve dat men geen bestaande contracten wenst te verbreken en voor het overige het advies van een speciale commissie afwacht, die voorstellen voor een soort gedragscode zal gaan doen. Rector magnificus Van Ginkel erkent de morele verplichting die de universiteit op zich heeft genomen met het verlenen van een eredoctoraat aan Winnie Mandela, enige jaren geleden, maar beklemtoont toch ook dat hij zich aan de normale fatsoensregels wil houden en wil aansluiten bij het geldende beleid van de rijksoverheid. Ook hij verwijst in dit verband naar de Hilversumse belevenissen. Concreet is er in Utrecht tot op dit moment niet meer gebeurd dan het opstellen van een lijst van 'besmette' bedrijven waarmee de universiteit contacten heeft. Aan de faculteiten is verzocht zich voorlopig, tot de gedragscode eef is, terughoudend op te stellen waar het orders voor deze bedrijven betreft. Maastricht tenslotte is de derde universiteit waar het probleem naar boven is gekomen, hier net als in Utrecht mede doordat de universiteit zich op andere terreinen, zoals een eredoctoraat, wel wil laten voorstaan op anti-apartheidsgevoelens.

Imago

Na alle verwarrende discussie in de universiteitsraad is er aan de RL nog steeds geen besluit genomen of men al of niet met Olivetti verdergaat. Een raadsmeerderheid wil de universitaire standaardapparatuur alleen betrekken van niet besmette bedrijven en die regel ook vastleggen in een beleidsstuk. Dat gaat eind december dus een confrontatie met het college van bestuur opleveren, want dat heeft bij monde van dr. Karl Dittrich al aangekondigd een dergelijk besluit ter vernietiging aan de Kroon te zullen voorleggen. Dit omdat zo'n besluit gelijk zou staan aan een boycot, hetgeen door de rijksoverheid niet getolereerd wordt. Hoogleraar staats- en administratiefrecht A. Tak zegt desgevraagd

die visie te steunen: er is volgens hem materieel niet veel verschil tussen een boycot en dit zogeheten ontmoedigingsbeleid. Hoe een universiteit dan wel een besluit moet nemen om het gewenste resultaat te bereiken?

Tak: "Ik zou bijna zeggen dat je het gewoon moet doen en niks moet zeggen. Maar dat acht ik niet fraai, ik zou er niet voor zijn. Dan kun je nog beter openlijk optreden en het besluit laten vernietigen. De opvattingen van de instelling komen dan in ieder geval goed naar buiten. Overigens, de Kroon kan het vernietigen, maar is daartoe niet verplicht, zelfs niet als een besluit strijdig met de wet is. Het staat dus te bezien of dit vernietigd zou worden. Verder moet ik bekennen wel wat voor het argument van Flinterman (zie Observant nr. 13) te voelen dat een universiteit toch wat anders is dan een gemeente. Ik geloof wel dat een universiteit een kritische opdracht heeft, ook tegenover de macht van de overheid. Aan de andere kant zie ik die kritische functie vooral op het wetenschappelijke vlak, en in het bestellen van kantoorapparatuur zie ik weinig wetenschappelijks. Maar politieke uitspraken kunnen natuurlijk best gedaan worden, dat gebeurt zo vaak, ook in faculteitsraden. Hier misschien minder, maar elders wel." Tak blijkt op zijn wenken bediend

te worden: de raad van zijn eigen juridische faculteit heeft afgelopen woensdag nog eens een al eerder ingenomen standpunt bevestigd: de faculteit moet zich in haar apparaatplan houden aan de regel dat geen zaken worden gedaan met bedrijven die belangen hebben in Zuid-Afrika.

Wat de concrete uitwerking hiervan zal zijn is onduidelijk. Er ligt bij de rechtenfaculteit immers al een besluit om op grote schaal Tulip PC's aan te schaffen. Tulip is Nederlands en heeft voor zover bekend geen banden met Zuid-Afrika.

Bij Olivetti wordt intussen met enige spanning de afloop van het universitaire debat in Maastricht afgewacht. Die kan immers van invloed zijn op mogelijke ontwikkelingen bij andere instellingen. Merkt men bij het bedrijf al dat er orders gemist worden als gevolg van de Zuid-Afrika connectie? De woordvoerder: "Ik weet het niet. We hebben geen concrete aanwijzingen dat er opdrachten gemist worden, maar ik heb wel het gevoel dat het indirect soms een rol speelt."

Wammes Bos

(Advertentie)



basisgezondheidsdienst oostelijk zuid limburg

Het Overloon 2
6411 TE Heerlen

Postbus 155
6400 AD Heerlen

De Basisgezondheidsdienst is een door 11 in Oostelijk Zuid-Limburg gelegen gemeenten ingesteld samenwerkingsverband ter behartiging van basisgezondheidszorg. De dienst heeft circa 120 medewerkers en is werkzaam op het terrein van algemene preventieve gezondheidszorg, de jeugdgezondheidszorg, de bedrijfsgezondheidszorg en het ambulancevervoer. Het werkgebied omvat circa 290.000 inwoners.

Bij de Afdeling Ambulancevervoer van de Basisgezondheidsdienst Oostelijk Zuid Limburg bestaat de mogelijkheid tot plaatsing van:

UITHULP-AMBULANCEBEGELEIDERS

ter vervanging van vaste medewerkers tijdens vakantieperiodes waarin er sprake is van (een meer dan normaal) ziekteverzuim.

Functie-informatie

De uithulp-ambulancebegeleider verleent hulp aan ongevals-slachtoffers, alsmede aan psychische en/of somatische zieken en begeleidt deze tijdens het vervoer per ambulance. Het werk vereist een grote mate van vakkundigheid en zelfstandigheid.

Functie-vereisten

Voor deze functie wordt bij voorkeur vereist het diploma ziekenverpleging A en/of B. Eveneens komen in aanmerking vierdejaars medische studenten, dan wel vergevorderde studenten van de HBO-V-opleiding. Het bezit van een geldig rijbewijs is vereist.

Informatie en procedure

Na een korte bijscholing en inwerkperiode bieden wij U een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd aan. Daarbij wordt overeengekomen, dat U zich beschikbaar stelt om -in onderling overleg- op afroep tegen een vaste uurvergoeding vervangende diensten te verrichten.

Voor deze functie kan informatie worden ingewonnen bij het hoofd van de afdeling Ambulancevervoer, de heer J.M. ten Have, of diens plaatsvervanger, de heer J.J. Tuin (telefoon 045-712611).

Procedure

Sollicitaties binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie richten aan de Directeur van de Basisgezondheidsdienst Oostelijk Zuid Limburg, Postbus 155, 6400 AD Heerlen. Een medisch (en eventueel psychologisch) onderzoek maakt (maken) deel uit van de selectieprocedure.

Venlo bestaat niet

Boven Meerssen houdt Limburg op en onder Heugem ook. Tot Valkenburg is het nog oké, verder naar het oosten komen we bij de barbaren. Alleen naar het westen is er nog wel een interessant gebied. Jammer dat Luik geen Limburg is, want ze spreken daar toch moeiteloos Frans. Venlo bestaat niet. Dat weet iedereen in Maastricht.

Het ruimtelijk wereldbeeld van de bewoners van deze stad, is nogal beperkt. Daar dienen wij geen grappen over te maken. Dat is nu eenmaal de geest van deze stad. Omdat de sfeer in Maastricht zo bijzonder is en aangenaam, zijn de vooroordelen die er heersen ook bijzonder. Er is eigenlijk een verband tussen de sfeer en die vooroordelen. Een mysterieus verband dat niet begrepen kan worden door outsiders en indringers. Zouden de opvattingen van de mensen in Maastricht veranderen, dan is ook de sfeer naar de knoppen. Het verband is causaal: door het beperkte wereldbeeld ontstaat een ruime opvatting over vermaak en omgang.

Dit mysterie kunnen wij slechts accepteren. Iedere poging het te begrijpen is bij voorbaat vruchteloos en -wat nog erger is- zondig. Weliswaar is het zondebegrip hier niet in Calvinistische of Dopersche zin te verstaan -dan namelijk zou het speelse karakter van de overtrekking teloor gaan- maar het blijft zonde, dat wil zeggen, een afkeurenswaardige daad waarover men spijt betoont.

In Venlo -een fictief systeem- zullen ze dat nooit snappen. Hoe goed ook de verbindingen met die plaats ooit zullen zijn.

Honderdvijftig jaar scheiding der Limburgen. Hoezo Limburg? Venlo ligt in het hertogdom Gelder, net als Roermond. De scheiding der Limburgen is even fictief als de Groot-Nederlandse gedachte. Als er over de grenzen iets te vieren valt, moeten we het eerder zoeken bij Happard en zuidelijker.

Plaats en tijd, het blijft moeilijk. Het historische besef van de bewoners van deze stad is nu eenmaal niet groot. Folklore ja, maar de beestachtige verovering door Farnese of het verdrag van Meerssen, ho maar.

Jan van de Poel

GOEIE VOORNEMENS VOOR 1989? OVERGEWICHT? DOE ER WAT AAN!

Geef je nog vóór Kerstmis op voor het nieuwe fitness-programma bij Anita of Alfred van Sunshine Gym in Maastricht. Kosten: meisjes f 27,-, jongens f 36,- per maand, op vertoon van collegekaart. Van 10.00-13.30 en van 14.30-22.00 uur. Deskundige begeleiding aanwezig!

Bel: 21 11 12 en vraag naar Anita of Alfred.

3-maal uit de kunst-LUNCH

1. 3 keuzemenu's à f. 33,33 p.p.
2. 3 bijpassende wijnarrangementen.
3. 3 dagen per week, iedere woensdag, donderdag en vrijdag van 12.00 - 14.00 uur.



PETIT BONHEUR

RESTAURANT/BISTRO/TERRAS

Kapoenstraat 32, (ingang "Achter de Molens"), 6211 KW Maastricht. Telefoon: 043-21 51 09

OPENINGSTIJDEN

Lunch:

woensdag/donderdag/vrijdag van 12.00 - 14.00 uur.

Diner à la Carte:

woensdag t/m zondag vanaf 18.00 uur.

Maandag en dinsdag uitsluitend groepsreserveringen.

De homeopathische praktijk
van Guus van de Beek en Resie Moonen

"IN DEZE STREEK NOEMEN VEEL MENSEN ONS NOG 'KRUIDENDOKTER'"

Guus van de Beek is huisarts en vaardigheidsdocent bij het Skillslab. Zijn vrouw Resie Moonen leerde hij kennen toen ze aan de RL medicijnen kwam studeren. Ze trouwden, volgden in Wageningen een opleiding homeopathie en openden drie jaar geleden een homeopathische praktijk in hun woonplaats Kanne (België). Zij neemt de praktijk 's ochtends waar (dan werkt Guus van de Beek op de universiteit), hij 's middags. In hun spreekkamer hangt naast de homeopathische diploma's een portret van Samuel Hahnemann (1755-1843), de grondlegger van de homeopathische geneeskunde.



Resie Moonen en Guus van de Beek (foto Franco Gori)

Er zijn in Nederland verschillende mogelijkheden om zich in de homeopathie te verdiepen. Op de diverse lekenopleidingen (veelal dagopleidingen) worden studenten geschoold in homeopathie én in medische basisvakken als anatomie en fysiologie. De Stichting Homeopathische Opleiding (te Wageningen) staat uitsluitend open voor (aankomende) artsen, tandartsen en dierenartsen. De opleiding duurt drie jaar (in de weekenden) en kent een verplichte nascholing. Wie die opleiding heeft afgerond kan lid worden van de Vereniging van Homeopathische Artsen. Behandelingen door zo'n arts worden inmiddels door vrijwel elke particuliere ziektekostenverzekering en de meeste ziekenfondsen vergoed. Daarvoor moet dan wel vaak een extra premie worden betaald.

De praktijk van het echtpaar Van de Beek/Moonen is -gedwongen- apothekhoudend, want de meeste reguliere apotheken hebben geen homeopathische voorraad. De complete apotheek bestaat uit enkele honderden met korreltjes gevulde buisjes, netjes gegroepeerd in een kastje naast het bureau. Het echtpaar werkt uitsluitend volgens de principes van de klassieke homeopathie, wat betekent dat een patiënt slechts enkele korrels van één middel meekrijgt. Niet-klassieke homeopathen daarentegen werken soms wel met tien verschillende preparaten in grote doses.

Wachtlijst

Homeopathische artsen mogen in België niet aan de weg timmeren, aangezien de beroepscode van de Orde der Geneesheren hen verbiedt om zichzelf als zodanig te afficheren. Het is zelfs niet toegestaan om op de deur te vermelden dat het om een homeopathische praktijk gaat. Wie deze regels overtreedt, loopt het risico van royerering. Toch heeft de praktijk van het echtpaar Van de Beek/Moonen na drie jaar al de voor hen maximale grootte van 900 patiënten (het gemiddelde in Belgisch-Limburg) bereikt. Meer patiënten willen ze niet ("dan kunnen we mensen niet meer de nodige aandacht geven"), daarom hanteren ze zelfs een wachtlijst. Een relatief kleine maar groeiende groep inwoners van de gemeente Riemst kiest bewust voor de homeopathen als huisarts. Voor het gros van hun patiënten zijn ze consultatief arts voor één of enkele specifieke problemen. Moonen: "Vaak weten mensen helemaal niets van homeopathie af, maar het feit dat we geen chemische middelen gebruiken is voor hen al voldoende reden om bij ons te komen. In deze streek is de volksgeneeskunde bovendien in potentie nog heel sterk

aanwezig en veel mensen zien in ons nog de 'kruidendokter'. Onze eerste patiënten waren dan ook met name oudere mensen."

Artsen mogen zich in België vrij vestigen en dat kan tot hevige concurrentie leiden. Maar Van de Beek en Moonen trekken via mond op mond reclame patiënten van "heinde en ver", zijn nauwelijks op het eigen dorp gericht en dus weinig concurrerend. De contacten met hun reguliere collega's noemen ze "heel mooi en goed"; het echtpaar draait zelfs mee in de wachtdiensten, maar onthoudt zich dan wel van homeopathische behandelingen.

Van de Beek: "Dat is de enige gelegenheid waarbij we gewone medicijnen voorschrijven. In onze eigen praktijk werken we uitsluitend met homeopathische middelen. Alleen in levensbedreigende gevallen gebruiken we wel eens zeer potente middelen, zoals adrenaline, maar dat is bijna nooit nodig. En als een patiënt bepaalde tekorten heeft, moeten die natuurlijk wel aangevuld worden; een insuline-afhankelijke suikerpatiënt heeft insuline nodig."

Repertorium

Vrijwel elke alternatieve genezer maakt aandacht voor de patiënt tot een belangrijk onderdeel van de therapie. Een eerste consult in de homeopathische praktijk neemt een

tot anderhalf uur in beslag. De patiënt krijgt ruim baan om over zijn klachten te vertellen. Daarna nemen de artsen een reguliere anamnese af, uitgebreid met informatie over iemands biografie (life-events en hoe iemand daarop reageerde), voeding (wat kan iemand niet verdragen), slaapgewoontes, dromen, slaaphouding. Na de anamnese volgt een uitgebreid lichamelijk onderzoek, waarbij ook gekeken wordt naar iemands huidskleur, lichaamsbouw, pigmentvlekken of bijvoorbeeld lichaamstemperatuur. Soms is aanvullend onderzoek nodig: een echo, uitstrijkje, een röntgenfoto.

De homeopathen zijn vooral geïnteresseerd in die symptomen, waarin iemand zich onderscheidt van andere mensen. Het in kaart brengen daarvan wordt repertoriseren genoemd. Guus van de Beek haalt een dik handboek uit de kast, het repertorium, waarin voor honderden symptomen het passende middel wordt genoemd. Bijna al ons menselijk handelen passeert hierin de revue: kreunen in onze slaap, niet kunnen huilen en toch verdrietig zijn (silent grief), dolgraag eieren eten of walgen van erwtensoep, veel hoesten na middernacht, misselijk worden van koude dranken. Ook emoties spelen een belangrijke rol bij het repertoriseren: Zorgen, haatgevoelens, verdriet of arrogantie kunnen mensen ziek maken. Iemand kan een darmontsteking krijgen na een vernederende erva-

ring op het werk. Het repertorium noemt dan wel een middel dat bijzonder geschikt is om klachten ontstaan na vernedering (of ergernis) te laten verdwijnen.

Tijdens het repertoriseren vult de homeopaat alle symptomen en de daarbij horende middelen in op een diagnostische scorelijst. Het middel dat daarbij het meest wordt genoemd, wordt vervolgens getoetst aan de zogenaamde similia-regel (waarbij wordt nagegaan of geneesmiddelenbeeld en klachtenpatroon gelijkend zijn) en vervolgens, indien passend, eenmalig en in een kleine dosis aan de patiënt vertrekt. Bij chronische klachten volgt na vijf of zes weken een controle plaats en wordt de kuur eventueel herhaald. Moonen: "Er zijn homeopathen die zes middeltjes bij elkaar gooien in één complex, een standaardpotje tegen allerlei kwalen. Hierbij gaat het alleen om symptoombestrijding, niet om het totaalbeeld. In de klassieke homeopathie speelt de iemands constitutie een cruciale rol bij het vaststellen van de juiste me-

dicatie. Dat is een strikt individuele therapie, waarbij één goed middel genezend kan werken."

Materia medica

Het repertorium biedt de homeopaat slechts één handvat bij het vaststellen van de juiste medicatie. In de klassieke homeopathie wordt de keuze van het middel altijd mede bepaald door het type patiënt. Een prikkelbaar iemand heeft bijvoorbeeld andere medicatie nodig dan een berustend persoon. Van de Beek haalt een tweede handboek uit de boekenkast, de *materia medica*, waarin alle homeopathische medicijnen en hun werking staan beschreven. Het regelmatig toedienen van sterk verdund arsenicum bijvoorbeeld maakt mensen kouwelijk en onrustig. Daarom past dit medicijn bij een kouwelijke en onrustige patiënt. Dit alles volgens het door Hahnemann ontwikkelde homeopathische principe: "het gelijke geneest het gelijke" (*similia similibus curentur*).

Een diagnose en behandeling gebaseerd op dergelijke gedetailleerde kennis lijkt nogal omslachtig en volgens Van de Beek zijn ervaren homeopathische artsen dan ook "heel scherpe waarnemers, die door jarenlange ervaring een enorme intuïtie en mensenkennis hebben opgebouwd en door klinische observatie patronen zijn gaan zien in menselijk gedrag".

Er bestaan volgens Van de Beek en Moonen nogal wat misverstanden over de homeopathie. Zo wordt vaak gedacht dat de medicijnen een trage werking hebben. Het tegendeel is waar: Wanneer een middel goed is gekozen, volgt de reactie ontzettend snel, met name bij acuut ontstane aandoeningen. Evenmin correct is de vooronderstelling dat willekeurig gebruik van homeopathische middelen geen kwaad kan. Moonen: "Veel mensen denken: 'Baat het niet, dan schaad het niet'. Dat is absoluut niet waar. Iemand die potjes medicijnen koopt en gebruikt, gaat uiteindelijk de symptomen vertonen die het middel juist zou moeten bestrijden."

Pus

Er bestaan ongeveer 2000 homeopathische middelen, waarvan er zo'n tweehonderd regelmatig worden gebruikt. Het echtpaar Van de Beek/Moonen werkt vooral met korrels, soms maken ze ook gebruik van druppels of pilletjes. De basis van homeopathische medicijnen bestaat uit planten, (produkten van) dieren, mineralen, chemische verbindingen en ziekteprodukten als kankercellen of bijvoorbeeld pus uit zweren. Die basisstoffen worden fors verdund en vervolgens via bepaalde formules geschud, waardoor de werking ervan nog versterkt zou worden. Guus van de Beek erkent dat er geen wetenschappelijke evidentie is voor de genezende kracht van homeopathische medicijnen, maar "eigenlijk bewijst iedere genezen patiënt het gelijk van de homeopathische principes".

Hij gelooft niet dat de werking berust op louter 'inbeelding': "Natuurlijk voelen mensen zich begrepen en waarschijnlijk kun je zo een deel van het effect verklaren, maar dat geldt voor iedere therapie. Er doen zich echter ook fenomenen voor die je niet via de placebo-werking kunt verklaren. In de eerste fase van de behandeling zien we heel vaak dat mensen zich emotioneel beter en stabiel voelend, terwijl de lichamelijke klachten juist kortdurend erger worden. Ziektes die mensen het laatst gekregen hebben, verdwijnen het eerst. Klachten die mensen vroeger ooit gehad hebben, komen tijdens een behandeling vaak kortdurend terug: iemand bij wie de bronchitis geneest, krijgt soms even last van een huiduitslag, die hij als kind heeft gehad. Inwendige symptomen verdwijnen eerder dan uitwendige: huidklachten genezen altijd als laatste. Dat zijn toch opvallende wetmatigheden."

De regulier opgeleide artsen hebben in de homeopathie een therapie gevonden, waar ze "geen enkele bedenking tegen hebben".

Moonen: "Tijdens mijn co-schappen heb ik zoveel therapie en onderzoek gezien, waarbij de nood van de patiënten nauwelijks aan de orde kwam. Ik ben toen gaan zoeken naar een geneesmethode waar ik achter kan staan. Hier krijgen mensen extra aandacht, je bent intensief bezig met je patiënten en dat vindt ik enorm verrijkend. Gewone medicijnen hebben heel vaak schadelijke bijwerkingen. De farmaceutische industrieën zijn belangrijke vervuilers, ook in het lichaam. En uit oogpunt van de noodzakelijke bezuinigingen in de gezondheidszorg is het boeiend dat je een praktijk kunt voeren, waarbij de geneesmiddelen nauwelijks geld kosten. Er komen hier patiënten die maandelijks voor 400 à 600 gulden medicijnen nodig hadden, en hier bijna niets kwijt zijn. Dankzij de homeopathie kunnen mensen efficiënt, goedkoop en zonder schadelijke bijwerkingen genezen worden. Dat is toch schitterend."

Emely Nobis

Omdat de decaan van de juridische faculteit professor H. Crombag niet dezelfde (duurder) vlucht naar het Verenigd Koninkrijk had geboekt als rector-magnificus professor F. Bonke, moest de feestelijke ondertekening van de ELS-contracten bijna worden uitgesteld. Want toen de rector -reizend met KLM-zijn gastheren in Lancaster reeds kon verblijden met RL-stropdassen en RL-dasspelden, werd het steeds onzekerder of de decaan nog wel vanaf Maastricht Airport zou vertrekken. Het vliegtuig van Virgin Airways stond in London met "technische problemen" aan de grond en de maatschappij kon niet garanderen dat het euvel die dag nog verholpen zou worden. Passagiers met ervaring bij Virgin wisten te vertellen dat flinke vertragingen bij die maatschappij eerder regel dan uitzondering vormen, maar uiteindelijk huurde Virgin elders een toestel en arriveerde het gezelschap van de juridische faculteit -waaronder de decaan- woensdag rond middernacht alsnog in Lancaster.

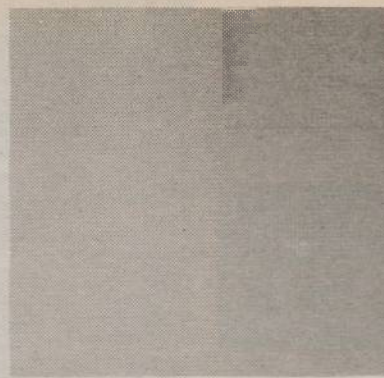
Vreemde talen

Donderdagochtend één december werd het ELS-contract officieel ondertekend. Het sinds '86 bestaande uitwisselingsprogramma tussen Lancaster en Maastricht krijgt daarmee een nieuwe impuls. Vanaf 1989 beginnen aan elke deelnemende universiteit naar schatting vijftien tot twintig studenten aan de vierjarige opleiding European Legal Studies. Een rechtenstudie duurt in Engeland drie jaar, maar voor de ELS-studenten wordt daar een extra jaar aan vastgeplakt. ELS-studenten zullen zich tenminste 18 maanden bezig houden met de studie van internationaal recht en vergelijkend recht. De opleiding krijgt bovendien een flinke taalcomponent: studenten zullen zich al vanaf het eerste jaar in twee vreemde talen moeten bekwamen. In hun

hangt samen met het verschil in omvang tussen de deelnemende faculteiten. De juridische faculteit in Lancaster heeft dit jaar vijftienveertig nieuwe studenten toegelaten, in Maastricht waren dat er ongeveer vierhonderd. Wanneer ELS in de toekomst groeit -en ambities in die richting zijn er zeker- wordt het wellicht moeilijker om voldoende Engelse studenten te recrutereren. De universiteit heeft daarom bij de regering al een aanvraag ingediend om extra studenten te mogen toelaten. Chris Gane sluit bovendien niet uit dat zijn faculteit ooit banden met een tweede Engelse instelling zal aangaan. Maar voorlopig ligt het probleem volgens hem eerder andersom. Chris Gane: "Ik denk dat de meeste buitenlandse studenten in ieder geval een half jaar naar Engeland willen komen, en bijvoorbeeld niet naar Italië en Duitsland, of België en Nederland. Dus we zullen die stroom toch op de een of andere manier moeten reguleren."

De Nederlandse ELS-partners kampen vooral met de taak om al die buitenlandse studenten te huisvesten. In het studiejaar '90-'91 worden in Maastricht de eerste twintig ELS-studenten verwacht, maar daarnaast zullen er nog eens 65 studenten aan gewone uitwisselingsprogramma's deelnemen. Adriana Alvarez is sinds mei van dit jaar beleidsmedewerker Internationalisering aan de juridische faculteit. Zij droomt -overigens zonder al te veel hoop- van een aantal "student-houses" met voorzieningen als een bar en een ontmoetingscentrum, waar ongeveer twintig Maastrichtse én buitenlandse studenten samenwonen.

Alvarez: "De universiteit roept bij hoog en laag dat ze zich internationaal wil profileren. Dat betekent dat ze de gevolgen daarvan moet accepteren en moet zorgen dat er een goede infrastructuur komt. Maar dat idee wordt helaas maar door een vrij smal front gedragen."



MAASTRICHT-LA SAMENWERKING MET N V

De juridische faculteit gaat haar internationale contacten uitbreiden. Vorige week reisde een delegatie van de RL naar het Engelse Lancaster om daar een handtekening te plaatsen onder het contract voor de studievariant European Legal Studies (ELS). ELS -vermeende broedplaats voor juristen die verder kunnen kijken dan de grenzen van hun nationale rechtssysteem en dus uitermate geschikt zijn om zich door Europa na 1992 te bewegen- maakt haar debuut met slechts twee partners: de Rijksuniversiteit Limburg en de University of Lancaster. Maar in de toekomst komen daar in ieder geval de universiteiten van Trento (Italië) en Trier (Duitsland) bij. En

telt instemmend hoe iemand de omgeving ooit omscheef als "one of England's best kept secrets". Ten noorden van Lancaster begin het Lake District, een van de mooiste en populairste toeristische streken van Engeland. In het oosten strekken zich de Yorkshire Dales uit en -iets zuidelijker- de "woeste hoogten" uit de boeken van de gezusters Brontë. Ten westen van Lancaster ligt op luttele kilometers afstand de Ierse zee met geliefde badplaatsen als Morecambe, Southport en Blackpool. Alleen de aanwezigheid van twee kerncentrales in het nabijgelegen Heysham werpt een smet op al dit moois. De recente plannen om daar de landelijke opslag van kernafval te

samenwerkingsprogramma's, zowel voor wat betreft onderzoek als voor de uitwisseling van staf en studenten.

"Friendly, supportive environment"

Maastrichtse studenten die in Lancaster gaan studeren komen terecht in de "friendly, supportive environment" van de campus. Het campusterrein strekt zich uit over zo'n honderd hectare. De architecten wilden een Italiaanse stad nabootsen en hebben daarom trappen aangelegd over de volle lengte van het centrale plein, Alexandra square. In zomermaanden zal zich hier het sociale leven grotendeels afspelen, maar in deze tijd van het jaar biedt het plein eerder een troosteloze indruk en dat geldt eigenlijk voor de hele campus. De gebouwen lijken ondanks individuele verschillen eenvormig, staan te dicht op elkaar en hebben sombere kleuren. Fleur komt van de groenvoorzieningen, kleurrijke affiches en incidentele kunstwerken. De student hoeft het campusterrein in principe nooit te verlaten. Alle voorzieningen zijn aanwezig: prachtige sportaccommodatie met onder andere voetbalvelden, tennisbanen, squash-banen, zwembad, sauna en solarium. Er is een galerie voor moderne kunst, er zijn verschillende theaters en muziekzalen en een collegezaal doet drie keer per week dienst als kwaliteits-bioscoop. Het 'Chaplaincy Centre' wordt gebruikt door verschillende religieuze groeperingen. Men kan profiteren van de aanwezigheid van een crèche, verschillende wasserettes, een gezondheidscentrum en een klein ziekenhuis. Langs Alexandra-square verheffen zich winkels, banken, een kapper en zelfs een reisbureau.

Het sociale hart van de campus wordt gevormd door de acht colleges, vergelijkbaar met stadswijken. Iedereen die in Lancaster komt werken of studeren wordt bij zo'n college ingedeeld. Elk college beschikt over een eigen pub, restaurant, televisiekamer, recreatieruimte, gastenkamers, studeerkamers en wooneenheden. Ook het merendeel van de faculteitsgebouwen is in de colleges ondergebracht. Het Department of Law bijvoorbeeld bevindt zich op de begane grond van Lonsdale college.

In de acht colleges zijn in totaal 2500 woon-eenheden (gescheiden gangen voor jongens en meisjes) beschikbaar, terwijl de universiteit ongeveer 5000 full-time studenten telt. Dat betekent dat niet iedereen op het campus-terrein kan wonen. Eerstejaars krijgen gegarandeerd een kamer, tweedejaars moeten verplicht buiten wonen, derdejaars worden weer toegelaten voorzover er plaats is. Van die mogelijkheid wordt door het merendeel van de studenten gebruik gemaakt, al is het maar omdat ze dicht bij de bibliotheek willen zitten.

Her Royal Highness Princess Alexandra

De universiteit van Lancaster -gesticht in 1964- viert volgend jaar haar zilveren jubileum, maar ondanks deze relatief jonge leef-



Afstuderen gebeurt in stijl, compleet met toga's, herauten, hellebaarden en de Princess of Kent.

derde jaar studeren ze twee keer zes maanden aan een buitenlandse universiteit en krijgen dan les krijgen in de taal van dat land. Daarin onderscheidt ELS zich van de bestaande uitwisselingen, waarbij de cursussen nog in het Engels worden gegeven.

Het is moeilijk voorstelbaar dat voldoende buitenlandse studenten zich in het Nederlands zouden willen bekwamen, maar volgens Chris Gane, 'Head of the Department of Law' in Lancaster, hebben zich nu al heel wat belangstellenden gemeld. Tijdens de feestelijkheden rondom de ondertekening toonde menige aanwezige zich niettemin aarzelend. Het is zinvol om eenvoudig Nederlands te leren, zo viel te beluisteren, maar onmogelijk om in een tijdsbestek van enkele jaren het abstractieniveau te bereiken dat noodzakelijk is voor het lezen van juridische handboeken. De sceptici verwachten dat de cursussen uiteindelijk toch in het Engels gegeven zullen worden.

Een ander probleem waarmee het ELS-programma in de toekomst te maken kan krijgen,

"One of England's best kept secrets"

In welke omgeving komen de Maastrichtse studenten terecht als ze tijdelijk in Lancaster (50.000 inwoners) gaan wonen en werken. Het provinciestadje aan de rivier Lune is mooie, maar weinig sprankelend. Enkele Romeinse vondsten en een middeleeuws kasteel (nu nog in gebruik als gevangenis en gerechtshof) vormen de belangrijkste toeristische attracties. In de geschiedenis heeft Lancaster een belangrijker rol gespeeld, met name tijdens de rozenoorlogen in de vijftiende eeuw, een worsteling tussen de huizen van York en Lancaster met als inzet de troon van Engeland. De universiteiten van York en Lancaster strijden nog elk jaar hun rozenoorlog tijdens een driedaags sportfestival.

Lancaster is vooral aantrekkelijk door zijn geografische ligging. Pauline Benn van het Bureau Voorlichting van de universiteit ver-

concentreren, leidden de laatste weken tot felle debatten in de regio.

De University of Lancaster is gesitueerd op de heuvel Bailrigg, ongeveer vijf kilometer ten zuiden van het stadscentrum. De universiteit heeft geen medische faculteit, maar verder kan men er vrijwel alles leren: moderne talen, economie, chemie, theaterwetenschappen, filosofie enzovoort. Vooral de Management School is momenteel bijzonder in trek. Met de University of Lancaster gaat het goed. Dit jaar melden zich 20.000 studenten aan voor 1200 'undergraduate' plaatsen. In Lancaster studeren ongeveer 500 buitenlandse studenten (10 procent van de totale populatie) uit zeventig verschillende landen. Vooral kandidaten uit niet EEG-landen zijn bijzonder welkom, want voor hen ligt het collegegeld -afhankelijk van soort studie- twee tot acht maal hoger dan voor EEG-studenten. Internationale profilering bevindt zich in Lancaster in een gevorderd stadium. Met universiteiten van binnen én buiten Europa (vooral Noord-Amerika en China) bestaan talrijke

Observant
inmidd
Antwe
moois
in iede
instell
samer
buiten
tijd on
stip va
tracter
gebeur
297 pe
decem
Alexan
mera v
plechti
gree u
cess A
en titu
De tro
fanfare
Hall"
rij naa
zo'n h
ren he
ga's di
faculte
troon
xandra
gegaar
door e
toga d
Voor
De stu
dium,
"colleg
-verba
disere
colleg
drukt.
maakt
praatj
ze je v
je nie
den",
kent c
deerd
te nen
waagc
schijn
een C
een k
van p
de tw
rolsto
zodat
om ui
De pl
orgell
beslag
ten u
komt
de ge
greate
en bc
nog b
de un
als m
ge Pr
rechte
ment
chard
"Scier
diens
uiteel
gebet
ting i
men
Enge
De
De v

RIC-LANCASTER

IN VORSTELIJK TINTJE

inmiddels zijn ook al de eerste contacten gelegd met universiteiten in het Belgische Antwerpen, het Franse Nancy en het Ierse Cork. Ooit zal uit deze relaties wellicht iets moois opbloeien als een Europese juridische faculteit. Voorlopig zal het succes van ELS in ieder geval van invloed zijn op de verdere internationale profilering van deze instelling. Observant ging al vast de grens over om de eerste stappen van de nieuwe samenwerking vast te leggen en te onderzoeken wat Maastrichtse studenten in het buitenland te wachten staat.

tijd ontbreekt het niet aan tradities. Het tijdstip van de ondertekening van de ELS-contracten valt samen met een andere heuglijke gebeurtenis: het afstuderen van een groep van 297 post-graduates. Op de ochtend van een december bevolken ze in hun gehuurde toga's Alexandra-square, om te poseren voor de camera van trotse ouders. Tijdens een formele plechtigheid 's middags ontvangen ze hun de-gree uit handen van Her Royal Highness Princess Alexandra, nicht van de Engelse vorstin en titulair hoofd van de universiteit.

De trompettisten van de Lancaster' politiefanfare blazen de plechtigheid in de "Great Hall" open. Studenten lopen in een plechtige rij naar hun plaats in de zaal. Dan beklimmen zo'n honderd eerbiedwaardige dames en heren het podium, in tientallen verschillende toga's die aanduiden aan welke universiteit en faculteit ze zelf ooit studeerden. De blauwe troon in het midden wacht op Princess Alexandra, die als laatste binnenschrijdt, voorafgegaan door een hellebaardier en gevolgd door een hofdame die de sleep van haar zware toga draagt.

Voor de ceremonie is ruim de tijd genomen. De studenten betreden één voor één het podium, voorgesteld door de voorzitter van het 'college' waartoe ze behoren. Het publiek verbannen naar het balkon- mag pas applaudiseren nadat alle afgestudeerden van één college de hand van de prinses hebben gedrukt. Met elke tweede of derde kandidaat maakt ze een schijnbaar ongedwongen praatje, maar ook daar is op oefening: "Als ze je vraagt wat je toekomstplannen zijn, mag je niet zeggen dat je moeilijk werk kunt vinden", hoorde ik eerder op de gang. Iedereen kent de regels: geen enkele mannelijke afstudeerder heeft vergeten om de zwarte baret af te nemen en geen enkele vrouw heeft het gewaagd om in een broek voor de prinses te verschijnen. De meest opvallende verschijning is een Chinese studente, die onder haar toga een kimono draagt en op sandalen in plaats van pumps loopt. Veel aandacht krijgen ook de twee gehandicapte studenten, die met hun rolstoel niet op het podium kunnen komen, zodat de prinses twee keer haar zetel verlaat om uitvoerig met hen te converseren.

De plechtigheid -voortdurend begeleid door orgelklanken- neemt ruim anderhalf uur in beslag en dan worden er nog drie eredoctoraten uitgereikt. Vooral voor die gebeurtenis komt de locale pers opdruven, want een van de gelauwerden is Tom Finney, "one of the greatest footballers that there has ever been" en bovendien een succesvol zakenman, die nog bemoeienis heeft gehad met de bouw van de universiteit. Die kwaliteiten -en zijn werk als magistraat bij de rechtbank in het naburige Preston- leveren hem nu een eredoctoraat rechten op. De andere twee kandidaten -Clement Henry Banford en John Norman Richard Jeffers- ontvangen een eredoctoraat 'Science' voor hun wetenschappelijke verdiensten, die in uitvoerige speeches worden uiteengezet. Niemand vertrekt voortijdig; dat gebeurt pas nadat Princess Alexandra de zitting na bijna drie uur gesloten verklaart en men gezamenlijk het eerste couplet van het Engelse volkslied heeft gezongen.

De vijf uit Maastricht

De vrijdag na de plechtigheden blijf ik op de

campus en ben onder meer te gast bij vijf juridische studenten uit Maastricht, die al vanaf september in Lancaster studeren: Vivian Tillman, Sylvia Slangen, Thijs Wolfs, Judith Pleumeekers (allemaal vierdejaars) en Astrid Lindeman (derdejaars). Ze zijn begin september naar Lancaster gekomen en vertrekken eind volgende week. Pas twee weken geleden kregen ze te horen dat ze op een subsidie van de Europese gemeenschap (Erasmus) mogen rekenen, waardoor het Engelse verblijf voor hen betaalbaar wordt. Overigens zullen ook studenten die het ELS-programma volgen, waarschijnlijk van de Erasmusgelden profiteren. Aan zo'n subsidie -bedoeld om de buitenlandse mobiliteit van studenten te bevorderen- verbindt de Europese gemeenschap als voorwaarde dat studenten tenminste drie maanden aan een buitenlandse universiteit doorbrengen. Maastrichtse studenten die in voorafgaande jaren naar Lancaster kwamen, bleven nooit langer dan zes weken. De vijf die volgende week hun verblijf afronden vinden een periode van drie maanden een "absoluut minimum om iets mee te krijgen van het land en de studie".

Natuurlijk zijn er minder leuke kanten: de winkels op de campus zijn duur, het eten in het gros van de restaurants niet lekker, ze hebben weinig privacy omdat ze (met uitzondering van Thijs Wolfs) hun kamer delen met een mede-studente en het openbaar vervoer is duur ("daarom liften we meestal") en ze moeten -zeker in deze laatste weken- keihard werken. Maar die praktische problemen wegen niet op tegen alle nieuwe ervaringen. Vooral over het contact met de talrijke andere buitenlandse studenten zijn ze enorm enthousiast, de Engelsen staan minder open. De Fresher's week -een soort introductie- en de bijeenkomsten van de Law Society hebben veel nieuwe vrienden opgeleverd.

Astrid Lindeman: "Je komt hier mensen tegen van all over the world. Dat is echt ontzettend leuk en ook enorm relativerend. Je realiseert je nu eigenlijk pas hoe anders en vaak moeilijker andere mensen leven en je staat sowieso meer open voor andere ideeën. Het is bovendien echt supergezellig en ik vind het echt héél, héél vervelend dat ik al die mensen nooit meer zal zien".

Problemen met de Engelse taal hebben de studenten inmiddels niet meer, maar Thijs Wolfs heeft wel veel kritiek op de cursus die de studenten vooraf bij de vertalersopleiding konden volgen.

"Die was echt heel slecht opgezet, daar leerde je niets van. Je moest een case lezen en kreeg een les over wat juridische begrippen, maar dan heb je het wel gehad voor wat betreft je vakgebied. Voor de rest was het tekstverklaren op middelbaar schoolniveau, flut. Dat is echt een gemiste kans".

Evenmin voldaan is het vijftal over de begeleiding vanuit Nederland. Toen ze in september in Lancaster arriveerden, wisten ze eigenlijk helemaal niet wat hen te wachten stond. In die eerste weken waren in Engeland de "terms" nog niet begonnen en liepen ze "verloren" rond.

Astrid Lindeman: "Die eerste maand vond ik echt nutteloos. Er was hier geen hond, je sprak de hele dag Nederlands met elkaar. Ze hadden in Maastricht toch op z'n minst ervoor kunnen zorgen dat we vooraf al wat basisboeken konden inzien en dat er in die eerste maand een inleidend vak werd gegeven. En



ook de inhoudelijke informatie die we vooraf gekregen hebben, rammelde aan alle kanten. Ze vliegen voor die organisatie keer op keer op en neer en dan komen ze met zo weinig relevante informatie terug. Een kritische noot voor de organisatoren is hier echt op z'n plaats. Wij zijn volledig afhankelijk geweest van Chris Gane. Die heeft door improvisatie die eerste periode goed voor ons gemaakt. Hij heeft ons een sportkaart en een bibliotheekkaart bezorgd, geregeld dat we colleges konden volgen bij een andere faculteit en hij heeft ervoor gezorgd dat we een paar dagen op een Engels advocatenkantoor konden meelopen. Die man was onze rots in de branding, maar daarvan ben je dus ook volledig afhankelijk."

Adriana Alvarez herkent de problemen van de studenten. Het is volgens haar ontzettend moeilijk om de onderwijsprogramma's van de verschillende universiteiten goed op elkaar af te stemmen. Nederland is een van de weinige Europese landen waar het academisch jaar al in september begint, vandaar dat het moeilijk is om in die periode al een duidelijk programma aan te bieden. De ervaringen van de huidige groep studenten zullen volgens haar een grote rol spelen bij het wegwerken van de knelpunten. De studenten zelf willen hun ervaringen graag met mede-studenten delen.

Thijs Wolfs: "Ik verbaas me erover dat maar zo weinig mensen naar het buitenland willen. Ze moeten zich realiseren dat ze nooit meer de kans krijgen om voor zo weinig geld zo'n ervaring op te doen. Misschien heeft die gebrekkige belangstelling wel te maken met al die thuiswonende Limburgers, maar misschien moet de faculteit wel veel meer propaganda maken. Ik hoop dat ze een appel op ons doen om daarbij te helpen, want eigenlijk moet je het toch hebben van de informatie die je van andere studenten krijgt."

Students Union

Niet alleen de Nederlandse, maar ook de Engelse studenten liggen overhoop met hun minister van Onderwijs en Wetenschappen. Sinds Wim Deetmans collega Kenneth Baker enkele weken geleden zijn nieuwe studiefinancieringsplannen bekend maakte, rommelt het aan de Britse universiteiten. Tot op heden betalen Engelse studenten geen collegegeld en krijgen ze voor hun levensonderhoud een overheidssubsidie die afhankelijk is van het inkomen van hun ouders en van het feit of ze al dan niet thuiswonen. Vanaf 1990 worden die subsidies bevroren. Studenten kunnen dan renteloos 420 pond (1500) gulden per jaar lenen en dat bedrag moet over een periode

van tien jaar worden terugbetaald. Het nu nog bestaande recht op bijstand (waar veel studenten in de zomermaanden op teren) komt te vervallen. De maatregelen worden noodzakelijk geacht om meer studenten tot het wetenschappelijk onderwijs toe te laten. Studenten vrezen echter dat niet iedereen een "loan" zal krijgen en dat met name vrouwen en mensen uit minderheidsgroepen -dus studenten met minder kans op een baan- daarvan de dupe worden. De omstreden maatregel gaat in 1990 in.

Tijdens een demonstratie tegen de plannen werden in Lancaster enkele weken geleden vijf studenten gearresteerd. De Students Union -gevestigd aan Alexandra square- speelde een belangrijke rol in dit verzet. Unions zijn de pijlers van de democratie op Britse universiteiten. Ze fungeren als intermediair tussen staf en docenten en vervullen in feite de taak van onze dienst Studentenzaken. Iedere student wordt automatisch lid van de Unions, die een forse toelage krijgen van de overheid. In Lancaster heeft de bond nog aanvullende inkomsten door het beheer van twee campus-winkels en een besloten studentendisco, Sugar House, in Lancaster. Met haar fondsen financiert ze de activiteiten van andere organisaties op de campus: De 31 sportclubs, studentenkrant Scan, het radiostation Bailrigg, de telefonische hulpdienst, de politieke, culturele en religieuze organisaties en activiteiten van de colleges. Studenten kunnen verder met de meest uiteenlopende problemen bij de bond terecht, van geldzaken tot abortus, van juridische bijstand tot het regelen van een visum voor een buitenlandse student. Er worden ook regelmatig campagnes opgezet (voorlichting over aids, gezond eten, alcohol en drugs) of acties gevoerd (Amnesty International, Greenpeace, zeehondjes).

De bond heeft een manager in dienst voor de administratieve rompslomp, maar het eigenlijke bestuur bestaat uit zes studenten (sabbaticals), die een jaar betaald studieverlof krijgen. De jaarlijkse democratische verkiezing van dit bestuur vormt een van de hoogtepunten uit het campusbestaan. Tientallen affiches op ramen en muren van de campusgebouwen geven een impressie van de de verkiezingsstrijd die de afgelopen weken woedde en laten de campus zien als microcosmos van de maatschappij. Rebecca van Labour concurreert met Anne van Greenaction, 'democrat' Nick Kell of de onafhankelijke kandidaat Manners. Lijst drie houdt het eenvoudig: "Vote Claire, there's no one to compare!"

Emely Nobis

KOEKOEKSJONG IN HET NEST VAN ALGEMENE WETENSCHAPPEN ?

Toen professor Jaap van den Herik te horen kreeg dat hij moest verhuizen naar het pand aan de Bredestraat 24 was voor hem de maat vol. Geen fatsoenlijk budget, geen inspraak en nu ook nog een huisvesting die nóg krapper was dan die paar kamertjes waar hij met zijn dynamische vakgroep Informatica al niet uit de voeten kon. Namens de groep schreef hij een boze brief naar het bestuur van de faculteit der Algemene Wetenschappen, waarin hij het vertrouwen opzegde. En ook rector magnificus Bonke kreeg een brief waarin Van den Herik zich beklagde over het onvermogen van het faculteitsbestuur om hem aan een behoorlijke huisvesting te helpen.

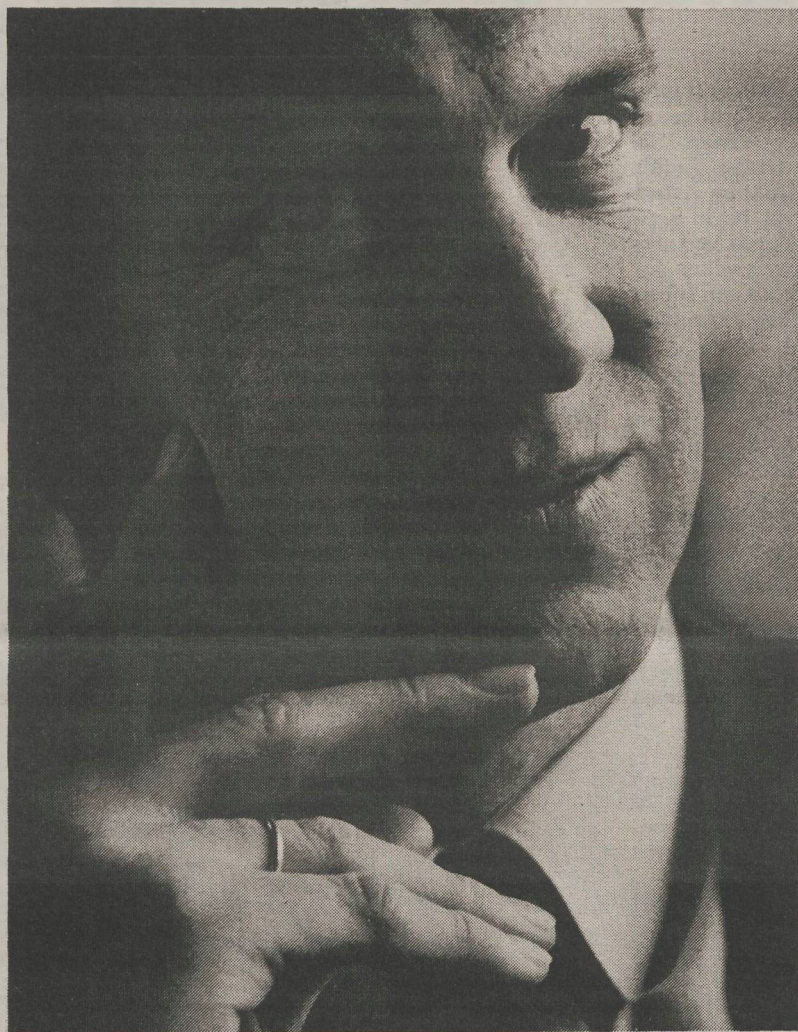
Dat werkte. Bonke riep de hele vakgroep bij zich én de dekaan van de faculteit, professor Gerard de Vries. Tijdens dat gesprek raakten de twee partijen weer 'on speaking terms'. Van den Herik legt zich nu neer bij de verhuizing van de groep naar de Bredestraat, maar verwacht wel dat daar iets tegenover komt te staan van de kant van het faculteitsbestuur. En hij houdt zich keurig aan de afspraak dat de partijen netjes met elkaar zullen omgaan. Het interview met Van den Herik dat De Limburger afgelopen zaterdag afdruckte, was afgenomen voordat die afspraak gemaakt was. Het stuk, dat een hartgrondige klaagzang op het bestuur bevatte, is inmiddels achterhaald, verzekert Van den Herik: "Ik ben nu weer hoopvol gestemd. We hebben een daadwerkelijke handreiking gedaan om onze goed wil te tonen. We willen de problemen van deze jonge faculteit mee helpen oplossen." Bovendien blijkt tijdens het gesprek met de rector ook te zijn afgesproken dat strijdmethode moet veranderen.

Wat het faculteitsbestuur als tegenprestatie gaat leveren is niet bekend en dekaan De Vries wil daar tegenover de krant ook geen voorspellingen over te doen: "Zo iets wordt binnen de faculteit besproken, niet via de krant. Wij hebben over de positie van Informatica geregeld overleg met de vakgroep en het College van Bestuur. Dat gaat iets rustiger dan discussiëren via De Limburger".

Het huisvestingsprobleem is ieder geval simpel opgelost. Er komt een kleine bouwkundige ingreep in het pand aan de Bredestraat: met een tussenwandje wordt een ruimte in tweeën verdeeld en daarmee is het belangrijkste probleem uit de wereld geholpen. Het faculteitsbestuur en de vakgroep betalen ieder de helft van de kosten.

Dit jaar krijgt de vakgroep een bedrag van 52.000 gulden om aan apparatuur te besteden. Een schijntje, net genoeg om een A3-scherm te kunnen kopen. Heeft de faculteit der Algemene Wetenschappen met Informatica niet een koekoeksjong in huis gehaald dat naast de bescheiden groepen Wiskunde, Geschiedenis en Filosofie een onevenredig deel van de schrale pot opeist? De Vries vindt van niet: "We zijn maar een kleine faculteit die volgens de gamma-norm gefinancierd wordt. Daarom hebben we tegen Informatica gezegd dat wij nimmer hun behoeften zouden kunnen dekken, maar dat zij het vooral van hun contacten en contracten zouden moeten hebben."

Voor Van den Herik, die niet van stilzitten houdt, is dat geen geweldig probleem: "Gisteren nog hebben we met het Fysisch Electronisch Laboratorium van TNO een contract voor twee ton afgesloten. Het grootste contract tot nu is het Esprit-contract, waarmee 400.000



Van den Herik: ik heb weer hoop (foto Franco Gori)

ECU gemoeid over drie jaar. Daar betalen we hier twee mensen van. Daarnaast worden er nog eens drie mensen betaald uit de derde geldstroom. We hebben diverse contracten voor het ontwikkelen van programmatuur, waarbij we als voorwaarde kunnen stellen dat we apparatuur tot onze beschikking krijgen. Maar dat hebben onze partners er graag voor over, want ze weten dat ze er kwaliteit voor terugkrijgen".

In alle toonaarden laat Van den

Herik nu weer horen dat zijn groep zich best thuis voelt in de faculteit, alleen zou hij doodongelukkig zijn als hij niet met het RIKS (Research Instituut voor Kennissystemen) kon samenwerken. "Ik denk dat wij hier in Limburg hele goede ontwikkelingskansen hebben, met name via het RIKS. We hebben hier nog grote plannen, wacht maar tot later deze maand, dan komt de nota Kennistechnologie uit".

Jacques Herraets

RECHTENSTUDENTEN GEVRAAGD VOOR ONDERWIJSTECHNOLOGISCH EXPERIMENT

Het Onderwijstechnologisch Innovatiecentrum van de Open Universiteit zoekt, in het kader van het DIALOG-project, rechtenstudenten (bij voorkeur nog niet vertrouwd met alle aspecten van bestuursrecht) voor deelname aan een experiment.

Doel van het experiment is dat studenten een geautomatiseerde demo-cursus via P.C. doorlopen om op deze wijze de efficiëntie te toetsen. Ervaring met P.C.-gebruik is niet vereist.

Het experiment zal na afspraak in de maand december plaatsvinden en 2 à 3 middagen (± 3 uur) in beslag nemen.

Vergoeding voor studenten bedraagt f 60,- per middag, exclusief reiskosten.

Geïnteresseerden voor deelname kunnen zich telefonisch opgeven bij de heer F.J.R.C. Dochy, 045-762530 of mev. S.F.A.J. Roks, 045-762261.

Het rijwiel opnieuw uitgevonden

7 November 1988; malle maandag; dikke mist; kettingbotsingen en een nieuw record aantal kilometers file op de vaderlandse wegen. Ochtendspits loopt over in avondspits. ("Komt de automobilist zichzelf dan tegen?", vroeg ik me af.) Gelukkig is er een no-nonsense regering. Meer geld voor de bestrijding van knelpunten, aldus Smit-Kroes, en ook meer geld voor het openbare vervoer. Nelines Choice. Een beetje meer van dit en een beetje meer van dat. NS blij. Blij-dat-ik-rij ook blij. Dus nog meer in de auto kruipen (of met de auto kruipen...) en af en toe een keertje met de trein, zo gek nog niet. En maar afwachten waar het volgende knelpunt zich aandient. Na Apeldoorn-Arnhem is misschien de A2 bij Maastricht aan de beurt. Elke dag in het nieuws "Op de A2 tussen Meerssen en het MECC stilstaand tot langzaam rijdend verkeer". Weten ze daarboven tenminste waar het MECC ligt. Sluipreclame derhalve, en dan nog vlak voor het STER-blokje!

Gelijk de minister zelf dwaal ik echter af. Zij is blijkbaar zó lang van school af en zo gewend aan de snelle dienst-BMW's, dat ze de slimste oplossing over het hoofd ziet. U raad het al. Jawel. De fiets. Het rijwiel opnieuw uitgevonden. Bij verstandig gebruik van dit oerhollands produkt behoort het file-probleem (en het import-overschot) tot het verleden. Om niet over de rustige uitstraling te praten. Kent u nog de autoloze zondagen van Den Uyl? Die man heeft weliswaar de mijnen dichtgedaan, hij had ook leuke "dingen".

Niet alleen het fileprobleem, natuurlijk. Wat dacht u van het parkeerprobleem. De binnenstad weer leefbaar en overleefbaar. Ook de RL kan meeprofitieren en meeprofileren. Bestaande parkeerplaatsen kunnen als wandellandschappen in de looproutes (of fietsroutes) van architect Coenen worden geïntegreerd. Wat een genot. Weg blik, wijds blik.

Er is onder het RL=personeel reeds een kleine groep fietsers, maar hun 'gewicht' is lang niet voldoende om fatsoenlijke fietsenhokken voor elkaar te krijgen. (Het toenmalige hoofd CZ adviseerde hen de fietsen bewaakt te stallen bij de Dominicanerkerk, echt gebeurd, en dan verder te voet...?) Gelukkigerwijs komt deze fietsende minderheid niet op het idee om morgen of overmorgen met z'n allen in de auto te stappen en een parkeerplaats bij het bevoegd gezag aan te vragen. Tja, het zijn netje jongens, weet u wel, ook die twee bij het CvB zelf...

En van deze fietsers zal de RL (en SK) het in 2015 moeten hebben en misschien wel in 1992 al. Weg files, weg parkeerproblemen, weg woon-werkverkeer, weg snelweg, weg milieuvervuiling en dus -als de boeren ook nog meewerken- weg Nijpels. Lekker meegenomen toch.

Laatst kwam ik bij de Noorderbrug aangetrapt en zag voor mij uitfietsen een peddelende ambtgenoot uit Schimmert. Hij had een alternatieve route ontdekt achterlangs de Eurohal, onder de Wilhelminabrug (strikt genomen niet voor fietsers), de Servaasbrug over, de Grote Staat door (dit mag weer wel, 's ochtends vroeg) en vervolgens langs het Vrijthof richting Oud Gouvernement of Bonnefanten. Ik haalde hem in en onder het genot van een ochtendzonnetje en Maasluchtje begonnen wij spontaan over ons alternatief vervoersysteem. Als fietser voel je je goed, zo luidde de conclusie, in ieder geval fitter dan je automobilist-collega. Weer schoot mij een helder idee te binnen (ik ben nu eenmaal een ochtendmens), zou zo iets niet wetenschappelijk onderbouwd kunnen worden door én binnen de RL? Een vergelijkend, statistisch onderzoek. Past toch binnen een van onze hoofdprojecten, zou ik zeggen. En ook nog multifacultair: GdG/FdGW met een economisch tintje: hoeveel miljarden per jaar kost de auto ons ook al weer? Toegegeven: skieën onder invloed is een meer tot de verbeelding sprekend thema, maar toch. (Overigens staat voor mij het resultaat vast: mijn fietsende collega's bij de Bibliotheek zijn haast nooit ziek. Zo significant als het maar kan. De Limburger kan het kopje al gereed maken: "Rijwielonderzoek: fietsen is gezond".

Zal het zover komen? Ik vrees het ergste. De Arts-en-Auto lobby zal waarschijnlijk te sterk blijken. Gezondheid komt het splinternieuwe AZM ook niet zo goed uit, terwijl O'Hanlon zich zou moeten toeleggen op de slikkende fietser, met alle omscholingproblemen (bij de BRT?) van dien.

Maar niet gefietst is niet gevangen, zo leerde ons good-old-Rob van den Biggelaar. En voor het financieren van het onderzoek bij de RL staan er legio fietsenfabrikanten en regenkledingleveranciers in de rij... of in de file? Of in de derde geldstroom?

John Gilbert

Universiteit

Algemeen

Promotie drs. A. v. Houwelingen

Mw. drs. Rian van Houwelingen (Humane Biologie) zal op 9 december om 16.00 uur haar proefschrift "Fish against thrombosis?" verdedigen. Promotor is prof. dr. F. ten Hoor.

Drs. van Houwelingen beschrijft in haar proefschrift twee onderzoeken. In het eerste wordt de hypothese getoetst dat langdurige visconsumptie de sterfte aan hart- en vaatziekten beïnvloedt. Voor dit onderzoek werden twee groepen mannen uit Zutphen uitgenodigd: een groep die al jaren vrij veel vis at en een andere die weinig of geen vis at. Tussen beide groepen konden geen duidelijke verschillen in risicofactoren

voor hart- en vaatziekten worden aangetoond.

Het tweede onderzoek gaat over de invloed van een dagelijkse portie van 100g vis in de voeding op een aantal risicofactoren van hart- en vaatziekten.

Aan ongeveer 40 mannen werd gevraagd om gedurende zes weken dagelijks een blikje makreelpastei te eten. De controlegroep kreeg een blikje vlees. De dagelijkse consumptie van deze hoeveelheid vis gedurende zes weken bleek nauwelijks van invloed op het risicoprofiel voor hart- en vaatziekten.

Vis in de voeding is een uitstekende eiwitbron en is uit oogpunt van voedingsvariatie zeker aan te bevelen. Op basis van haar studie concludeert drs. Van Houwelingen echter dat er geen redenen zijn om aan te nemen dat het eten van vis (of het slikken van visolie-capsules) wezenlijk bijdraagt tot een afname van het risico voor hart- en vaatziekten. Dit komt niet overeen met de veelbelovende lijkende resultaten van verschillende epidemiologische onderzoeken. Deze resultaten zouden echter wel eens beïnvloed kunnen zijn door een lagere hoeveelheid verzadigd vet in het dieet, die dikwijls samen gaat met een visrijke voeding.

RL-Agenda

10-12 Thematische tentoonstelling over de inhoud en het hedendaagse belang van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, Bon2, info: tel. 887233.

09-12 Lezing door prof. dr. K. Schwabe over politieke geschiedenis en huidige situatie, k. 1090, TS53, 11 uur, info: tel. 888855.

09-12 Promotie K. Leunissen, Haemodynamics during haemodialysis, promotor: prof. dr. J. Flendrig, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

09-12 Promotie mw. A. v. Houwelingen, Fish against thrombosis? Dietary fish and cardiovascular risk profile, promotor: prof. dr. F. ten Hoor, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

12-12 Lezing Neuro-orthopedie door Y. van Orshoven, Aula, TS53, 19.30 uur, info: tel. 621007 (F. v. Es).

12-12 Lezing De Universele Verklaring 40 jaar later door prof. mr. Th. van Boven en prof. mr. C. Flinterman, Collegezaal, ZW4, 20 uur, info: tel. 887233.

13-12 Symposium GVO-onderzoek, TS53, 9.30 uur, info: tel. 887323/7334.

14-12 Lezing door prof. dr. J. Beaufays over politieke geschiedenis en huidige situatie, k. 1090, TS53, 11 uur, info: tel. 888855.

14-12 Colloquium Juridische Kennissystemen en natuurlijke taal door F. Fernhout, Colloquium-ruimte, An60, 15.30 uur, info: tel. 888422.

14-12 College over Schopenhauer door M. Doorman, kamer 0001, TS53, 16.30 uur, info: tel. 888383.

14-12 Lezing door prof. dr. J. Greep over Gezondheidswetenschappen en de inpassing hiervan in de gezondheidszorg, Filmzaal, Bou3, 19.30 uur, info: Agora.

15-12 Promotie W. Dinjens, Distribution of adenosine deaminase complexing protein in normal and neoplastic cells, promotores: prof. dr. F. Bosman en Prof. dr. P. Meera Khan, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

15-12 Lezing (Klassieke) muziek en postmodernisme door L. Samama, Aula, TS53, 20 uur, info: tel. 887226/7230.

16-12 Congres Gezondheidsethiek, Mecc, 11 uur, info: tel. 887396.

16-12 Lezing door prof. dr. F. Schinzinger over sociaal-economische geschiedenis, k. 1090, TS53, 11 uur, info: tel. 888855.

16-12 Symposium Deskundigheidsbeoordeling van de huisarts, restaurant Fort St. Pieter, 13 uur, info: tel. 882288/2289.

16-12 Promotie J. Vles, Spontaneous behavior in fore-term infants. A Study from 32 to 36 weeks of postmenstrual age, promotores: prof. dr. P. van der Lugt en prof. dr. P. Casaer, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

16-12 Promotie J. van der Wal, The organization of the substrate of proprioception in the elbow region of the rat, promotor: prof. dr. J. Drukker, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

19-12 Zesde GezondheidsZorgOnderzoekDag, TS53, info: tel. 887396.

21-12 Lezing door B. Bakker over Valkuilen in de DNA diagnostiek bij de spierdystrofie van Duchenne en Haemofilie A, Collegezaal, BMC, 12.30 uur, Info: tel. 888621.

(Advertentie)

ZALEN TE HUUR VOOR ALLE DOELEINDEN
Café 't Cannerplaötske

Tevens de zaak voor uw koude-, warme- en boeren-buffetten.
Cannerweg 134 Maastricht, tel. 212516.

f 10,- per uur als bijverdienste?

Studenten die bijles willen geven in A,B vakken: Stuur persoonlijke gegevens + pasfoto naar Studenten Bijles Organisatie Ned., Postbus 2427, 5600 CK Eindhoven.

Dienst Voorlichting

"Bulletin" wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de vrijdag daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meten op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen.
Informatie: Frank Speet, tel. 887171.

Overzicht personeel RL in fte's* (excl. WSW, dienstweigerders en stagiaires)

Bron: Dienst Personele Zaken

Teldatum 31-10-88

Algemene Diensten
Faculteit der Geneeskunde
Faculteit der Gezondheidswetenschappen
Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Faculteit der Economische Wetenschappen
Faculteit der Algemene Wetenschappen i.o.

Totaal

	man	vrouw	Totaal
Algemene Diensten	186,6	119,1	305,7
Faculteit der Geneeskunde	459,0	239,6	698,6
Faculteit der Gezondheidswetenschappen	121,5	101,6	223,1
Faculteit der Rechtsgeleerdheid	85,8	53,8	139,6
Faculteit der Economische Wetenschappen	105,3	32,2	137,5
Faculteit der Algemene Wetenschappen i.o.	34,8	8,0	42,8
Totaal	992,9	554,3	1547,3

*fte = full-time equivalent = formatie-eenheid

Aantal medewerkers RL (excl. WSW, dienstweigerders en stagiaires, ZWO en onbezoldigde aanstellingen)

Bron: Dienst Personele Zaken

Teldatum 31-10-88

Medewerkers in vaste dienst
Medewerkers in tijdelijke dienst

Totaal

	man	vrouw	totaal
Medewerkers in vaste dienst	749	429	1178
Medewerkers in tijdelijke dienst	399	278	677
Totaal	1148	707	1855

Dit is een officieus overzicht. Het geeft een indicatie van de laatste telling.

Op dit moment is het echter niet uit te sluiten dat op de lange duur de consumptie van kleine hoeveelheden vis enig effect heeft, maar het lijkt minstens zo belangrijk de hoeveelheid verzadigd vet in de voeding te verminderen.

Promotie drs. K. Leunissen

Drs. Karel Leunissen (Interne Geneeskunde) zal op 9 december om 14.00 uur zijn proefschrift "Haemodynamics during haemodialysis" verdedigen. Promotor is prof. dr. J. Flendrig.

Drs. Leunissen heeft onderzoek gedaan naar oorzaken die ten grondslag liggen aan bloeddruk dalen tijdens behandeling met de kunstnier.

Het onderzoek dat in het proefschrift wordt beschreven is verdeeld in twee clusters. In het eerste staat een studie naar de invloed van vochtonttrekking, in het tweede een studie naar de invloed van de neutralisatie van zuren door middel van alkali.

Een tot op heden onopgelost probleem is hoeveel vocht men per behandeling moet verwijderen. Het inschatten van deze hoeveelheid werd meestal gedaan aan de hand van klinische symptomen; daarvan is bekend dat ze nogal subjectief zijn. Drs. Leunissen introduceert een geheel nieuwe objectieve en eenvoudige methode, met behulp waarvan men de hoeveelheid overtollig vocht kan schatten. Hij beschrijft diverse onderzoeken waarin de waarde van deze methode wordt aangetoond.

Een bepaalde alkalische oplossing bleek een veel stabielere bloeddruk tijdens de kunstnierbehandeling te geven dan andere oplossingen. Drs. Leunissen maakt aannemelijk dat deze stabielere bloeddruk mede veroorzaakt wordt door beïnvloeding van de ionisatiegraad van het calcium.

De gegevens uit dit proefschrift komen direct ten goede aan de patiënt en hebben geleid tot een verbetering van de behandeling met de kunstnier. Daarnaast hebben de gegevens ook geleid tot een

verdieping van inzichten in de processen, die de bloeddruk regelen, zowel op het niveau van hart en grote bloedvaten als op het niveau van de kleine bloedvaten.

Verschijning Bulletin en Observant

Op 16 december verschijnt de laatste Observant, en daarmee Bulletin, van dit jaar. De eerste van 1989 komt uit op 13 januari. Kopij voor het Bulletin van 13-1 dient op 6 januari vóór 12 uur ingeleverd te zijn bij Frank Speet, dienst Voorlichting, kamer 0010, Bou3.

Sluitingsdatum subsidieverzoeken SWOL

Voor degenen die een subsidieverzoek willen richten aan het SWOL-Universiteitsfonds, geldt als eerstvolgende sluitingsdatum voor het indienen van deze aanvragen: 20 december.

Na advisering door het College van Dekanen zullen de tijdig en volledig ingediende verzoeken in de bijeenkomst van de Commissie van Bestedingen van 27 januari aan de orde komen.

De verzoeken kunnen schriftelijk worden gericht aan SWOL-Universiteitsfonds, t.a.v. Leny Franken, dienst AJZ, TS53.

Aanvraagformulieren kunnen worden verkregen via bovenvermeld adres of bij het secretariaat van de dienst AJZ, tel. 888304.

Prijs voor P. Braspenning

Een jury van AI-deskundigen heeft de prijs voor de belangrijkste bijdrage aan AIT88 (De eerste Nederlandse conferentie voor Artificial Intelligence Toepassingen '88), gehouden in den Haag op 15 en 16 november, toegekend aan ir. F. Mulder (Hollandse Signaal Apparaten) en dr. P. Braspenning (FdAW, vakgroep Informatica). Hun gezamenlijke

bijdrage was getiteld: "Een complex black-board systeem voor beeld-reeks interpretatie".

Er waren 82 artikelen die beoordeeld moesten worden. In het beoordeelde artikel geven Mulder en Braspenning een heldere beschrijving van enkele kenmerkende basisstructuren van een schoolbord-architectuur (Multiple Expert Architecture). De nadruk wordt gelegd op diverse kennisbronnen, het omgaan met meta-kennis en het komen tot een heuristische classificatie.

Diefstallen

Eind oktober zijn uit de werkplaats van de Technische Dienst in het BMC twee portofoons gestolen.

Tussen 11 en 14 november is uit de afgesloten ruimte 1004A in het Bonnefontencomplex in totaal f 160,- aan contant geld ontvreemd.

Op 22 november is uit een handtas in kamer 0038, Kapoenstraat 2, een portemonnaie gestolen. Inhoud: f 125,-, 1 girobankpas en een kortingskaart.

Agenda Koko

13-12: Kerstdiner (inschrijven via de lijsten)

20.30 en 22.30 uur: video: Angel Heart.

14-12 vanaf 10.30 uur: Broodje toets MF.

20.00 uur: algemene ledenvergadering met bestuurswisseling.

15-12: Kerstdiner (inschrijven via de lijsten).

16-12: Toneel door het Piccolo theater en laatste kroegavond.

Koko, Hoogbrugstraat 1, tel. 215418.

Agenda Circumflex

Maandag 12-12 20.00 en 22.30 uur: video Watership Down.

Woensdag 14-12 20.00 uur: Circumflex Kerstdiner; bij inschrijving f 15,- beta-

Het Klinisch Zakboek

De nieuwe praktische reeks voor co-assistenten

Alle informatie direct bij de hand

Verschenen zijn: Klachten en symptomen, Aandoeningen van de luchtwegen, Hart- en vaatziekten
Omvang 192 pagina's, prijs per deeltje f 38,50

Eind december verschijnen weer twee handige deeltjes:

Neurologische aandoeningen en Intensive Care

Omvang 192 pagina's, intekenprijs per deeltje tot 20 december 1988 f 29,50

Neurologische aandoeningen beschrijft o.a. hoe de gebruiker:

- een Glasgow-comaschaal gebruikt; reflexen beoordeelt; een verhoogde hersendruk onderkent en bestrijdt; een dreigend cerebraal aneurysma vaststelt; inzicht verkrijgt in neurologische medicijnen en deze toedient.

Met *Intensive Care* weet de gebruiker direct hoe hij:

- levensbedreigende acute toestanden, zoals verhoogde hersendruk, maag-darmbloedingen en longoedeem, onderkent en bestrijdt; pijn op de borst en hartritme stoornissen beoordeelt; dient te handelen bij cardiale, neurogene, hypovolemische en toxisch-infectieuze shock; problemen bij de hemodynamische bewaking oplost.

Speciale december-actie:

Geef een praktisch cadeau, geef een Klinisch Zakboek.

Bij bestelling van één of beide deeltjes tegen intekenprijs kunt u één of meer van de reeds verschenen deeltjes Hart- en vaatziekten, Aandoeningen van de luchtwegen en Klachten en symptomen bestellen tegen de voordeelprijs van f 33,50.

Deze actie loopt tot 20 december 1988.

Bestelbon voor levering rechtstreeks/via boekhandel

observ.

tegen de intekenprijs van f 29,50

.... ex. Neurologische aandoeningen

.... ex. Intensive Care

tevens tegen de voordeelprijs f 33,50

.... ex. Klachten en symptomen

.... ex. Aandoeningen van de luchtwegen

.... ex. Hart en vaatziekten

Naam :

Adres :

Postcode en Plaats :

Deze bon zenden aan: De Tijdstroom, antwoordnummer 18, 7240 VB Lochem

12

Falstaff



Amorsplein 6

- 8 soorten bier v/h fust
- meer dan 100 soorten bier
- keuken:
 - dins., woens., don. 12-14 uur;
 - vrij., zat. 11-21.30 uur;
 - zon. 14-21.30 uur
- maan. gesloten.

Enkele grepen uit onze menukaart:

Saté met groentegarnituur f 12,50

Forel met een witte wijn,

saus en amandelen f 15,-

Uiensoep f 4,50

Kaasplank (Belgische kazen) f 8,-

Onze specialiteit:

Mosselen „Falstaff” f 15,-

GOEDKOPE SKI-VAKANTIES:

10-daagse trips Joegoslavië
Slovenië. Kerst t/m Pasen
Gratis brochure 050-142332

LE BIRON

2e hands dames/kinderkleding
Annalaan 50 Maastricht, tel. 470130
Di. t/m vr. v. 14-18 u. Zat. v. 12-16 u

12-daagse SKITRIP f 499,00

Kerst/Oud en Nieuw
Slovenië (HP + vervoer)
Gratis brochure 050-142332

Boekhandel

DE TRIBUNE

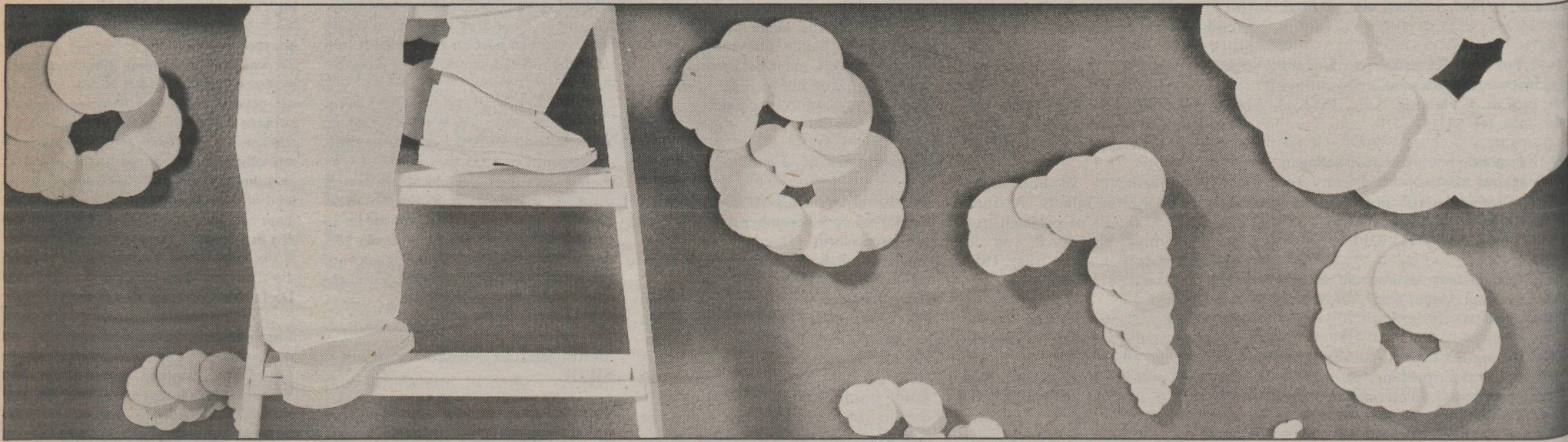
Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

litteratuur
en politiek

BEGIN VAN EEN EINDELOZE CARRIERE



Wie kiest voor een carrière met een stijgende lijn, kiest ook voor steeds nieuwe uitdagingen. Waarbij het aantal aangeboden kansen gelijke tred houdt met je inzet. Bij Dechesne, Ernst & Whinney klim je tree voor tree naar nieuwe perspectieven.

BEDRIJFSECONOMEN

Dechesne, Ernst & Whinney is een organisatie van accountants, belastingadviseurs en organisatieadviseurs. Er werken zo'n 900 mensen, verspreid over 20 vestigingen. Hoog gekwalificeerde professionals zetten zich in voor een gevarieerde klantenkring van nationale en internationale bedrijven en instellingen.

Onze kantoren zijn multi-disciplinair opgezet. Enerzijds klein genoeg om nauw met collega's samen te werken en een goed overzicht te behouden. Anderzijds groot genoeg om met alle facetten van het accountantswerk in aanraking te komen. De beginnende assistent-accountant krijgt bij ons dan

ook snel een indruk van het hele vakgebied. De internationale organisatie biedt tegelijkertijd een wijder perspectief. Waardoor je later écht alle kanten uit kunt.

Dechesne, Ernst & Whinney investeert fors in opleiding en training, want "brain capital" staat bij ons centraal. Ben je afgestudeerd bedrijfseconoom met belangstelling voor accountancy? En wil je wel eens precies weten hoe je hogerop komt? Neem dan contact op met de heer H.F. Ruijs, voor het maken van een afspraak. Ons adres is "Bloemenheuvel", Hoofdstraat 23, 3971 KA Driebergen, telefoon (03438) 18404.

Dechesne, Ernst & Whinney

EU Lid van Ernst & Whinney International

len, max. 50 personen en van te voren opgeven in het pand.
De foto's van de introductie zijn verkrijgbaar bij het bestuur.
Denk aan Doelwit-O, de voorjaarsshow voor ouderen.
Resto 12 op maandag en donderdag om 19.00 uur, alleen voor leden.
Circumflex, tel. 251088 tussen 12.30 en 13.30 uur, Bernardusstraat 12.

Agenda Servatius

14-12 18.30 uur: mensa, leden betalen f 5,-, niet-leden f 7,50.
15-12 19.30 uur: Kerstdiner. Opgeven tot 13-12. Kosten: leden f 10,-, niet-leden f 12,50.

Agenda Tafelstraat 13

12-12 19.00 en 21.00 uur: Droomgroepen.
20.00 uur: Leerhuis Gezondheidsethiek.
13-12 14.30 uur: Excursie naar de tentoonstelling "Het postmoderne aan kinderen verklaard".
14-12 20.00 uur: Bijbelleesgroep over Genesis.

Onderwijs

Bereikbaarheid studentendekanaat en studie-infotheek

I.v.m. de kerstvakantie is de Studie-infotheek gesloten van 19-12-88 tot en met 1-1-89.
Tevens zullen er gedurende deze periode geen telefonische en open spreekuren zijn van het studentendekanaat.
Voor dringende gevallen kan men een afspraak maken met een van de decanen via het secretariaat, tel. 887354 of 887349.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken.
Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van RL of AZM.

Interne vacature 127

Binnen het programma Hersenen & Gedrag (Hoofdprogramma Veroudering) wordt wetenschappelijk onderzoek verricht naar Hersenen-Gedrag relaties in relatie tot ontwikkeling en veroudering. Er komt een plaats vrij van **COMPUTERDESKUNDIGE/PROGRAMMEUR M/V**.

Werkzaamheden: software-ontwikkeling, service en beheer.
Software-ontwikkeling:

- een actieve en centrale plaats in de ontwikkeling van software t.b.v. psychologisch en patiëntgebonden medisch onderzoek en t.b.v. fundamenteel en experimenteel biomedisch onderzoek
- een eigen bijdrage in de ontwikkeling van programmatuur t.b.v. de methodologie van Artificial Intelligence (i.h.b. betreffende Expert Systemen en Image Analyse)
- een actieve bijdrage bij de ontwikkeling van nieuwe onderzoeksmethoden, i.h.b. t.b.v. dierexperimenteel en humaan gedragsonderzoek en t.b.v. electrofysiologische onderzoek (langzame hersenpotentialen).

Service:

- ondersteuning op het gebied van automatisering bij het wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en patiëntenzorg
- diagnostiseren van functioneringsproblemen bij de bestaande computerapparatuur en -programma's
- een liaisonfunctie met het Rekencentrum en de Instrumentele Dienst en met de betreffende diensten van de ziekenhuizen
- een centrale adviserende taak bij de aanschaf en uitbouw van het bestaande computerpark
- in voorkomende gevallen assisteren bij het toepassen van statistische bewerkingen.

Beheer:

- primaire beheer over het computerpark en de bijbehorende apparatuur (plaats, gebruik, kwaliteit).
- beheer over de software en over de implementatie daarvan.
- functioneren als secretaris binnen de in het deelproject geïnstalleerde Computercommissie
- participeren in relevante RL-diensten en commissies.

Vereisten:

- HTS E of Informatica
- belangstelling voor wetenschappelijk onderzoek, met name op het gebied van Hersenen en Gedrag

- vermogen om in wisselende groepen samen te kunnen werken
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid.

Aanstelling: de aanstelling vindt plaats met uitzicht op vast dienstverband. Aanstelling en salariering max. f 4724,- bruto per maand (schaal 9).
Inlichtingen: dr. W. Raaymakers, tel. 888798, drs. P. Houx, tel. 888796 of prof.dr. J. Jolles, tel. 888430.

Interne vacature 128

Bij de vakgroep Huisartsgeneeskunde bestaat een vacature voor een **STUDENT-ASSISTENT M/V** t.b.v. de ontwikkeling van het onderwijsproject Thuiszorg (samen met geacademiseerde huisartsen). De vacature omvat 0,2 fte (2 dagdelen per week) en wordt ingevuld per 1-1-89.
Zowel studenten van de FdG als van de FdGW kunnen reageren.
Informatie: H. Crebolder, tel. 882289 of 253897 ('s avonds).

Sport

Programma LV&S

Het programma van het bureau Lichamelijke Vorming en Sport loopt in december door t/m vrijdag 16-12. Daarna is er kerstvakantie tot 2 januari. Op die datum hoopt het bureau de nieuwe sporthal Randwijk in gebruik te nemen. Van dat moment af zal het noodrooster vervallen en zullen de gegevens uit het vademecum van LV&S weer kloppen. De nieuwe sporthal ligt tussen Randwijk en Heugem.

Geneeskunde

Algemeen

Doctoraalgetuigschrift

Aan de FdG is op 24 november aan onderstaande personen het doctoraal getuigschrift uitgereikt:

B. Anten, B. de Barbanson, H. Bonke, I. Coolen, G. Crisi, M. Derksen, R. Erckens, E. Gerritsen, S. van Gestel, A. Gortzen, K. Jans, M. Meuwissen, L. Sijben, R. Teunis en D. Warndorff.

Lezing Protagoras

Protagoras, de commissie complementaire geneeskunst, presenteert op 12-12 om 19.30 uur in de Aula, TS53, een le-

zing door dr. Y. van Orshoven met als titel Geneeskunde en geneeskunst. Over een patiëntbenadering waarin verstand, gevoel en wil integraal worden aangeboden.

Student gezocht

Wegens vertrek van een van de leden is er binnen de Begeleidingscommissie een plaats vrijgekomen voor een nieuw student-lid.

De Begeleidingscommissie houdt zich bezig met het toezien op de invoering van het nieuwe curriculum Geneeskunde volgens de nota "Rode Draad III". Belangstellenden worden verzocht contact op te nemen met Harro Spitsbergen, tel. 251095.

Basisartsgetuigschrift

Aan de FdG is op 24 november aan de volgende personen het basisartsgetuigschrift uitgereikt:

R. Aardenburg, M. Bemelmans, J. Bomhof, K. Bongers, L. Crisi, M. Debougnoix, I. Dullens, E. Floor, L. Gabriëls, E. Gerrits, Y. Goffin, C. Grubben, J. Heijltjes, C. Janssen, G. Jongen, A. Kaasjager, M. Kool, G. Linssen, A. Massuger, T. Mulder, M. van Neer, E. Oosterberg, K. Roos, A. Schoemaker, M. Vuijk, Y. Wiertz, J. Wolthuis en R. Woudstra.

Medico-feest

Medico-feest op 9 december in de Grote Sociëteit, Vrijthof. Tijd: 21.00-01.30 uur. Met live-optreden van Jazz-combo. Kosten: f 4,- voor Reflex-leden, niet-leden f 6,-.

Onderwijs

Voortgangstoets FdG

De eerstvolgende, voor alle studenten geneeskunde verplichte, voortgangstoets wordt afgenomen op woensdag 14 december vanaf exact 9.00 tot uiterlijk 13.00 uur in de Tennishal Dousberg. De zalen zijn open vanaf 8.40 uur.

De zaalindelingen zijn alfabetisch op achternaam.

Om de toets op tijd te laten beginnen dient iedereen om 8.55 uur op de voor hem/haar gereserveerde plaats te zitten. De deuren worden om 8.55 uur gesloten.

Bij deze voortgangstoets wordt weer gebruik gemaakt van optisch leesbare antwoordformulieren, die geheel ingevuld dienen te worden met een HB-potlood (meebrengen s.v.p.).

Voor nadere informatie betreffende het reglement van orde: Facultaire Studiegids Geneeskunde 1988/89 blz. 171, 176.

(Advertentie)



Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken:
17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen per glas vanaf f 2,90

6 december t/m 10 december
MENU À f 25,-

13 december t/m 17 december
MENU À f 25,-

Kalfshersenen in een vinaigrettesaus met rode paprika

☆☆☆

In rode wijn gestoofd rundvlees met verse noedels

☆☆☆

Sorbet van zwarte bessen

Jong, tam konijn met mosterdsaus

☆☆☆

Gepocheerde zeewolf met groentereepjes in botersaus

☆☆☆

Amandelcrème met frambozensaus



Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

Keuzeblok Genetics and the Law

Van 16 januari tot 17 maart vindt in de juridische faculteit het keuzeblok "Genetics and the Law" plaats. Dit blok is mede een gevolg van het verblijf van prof. B. Knoppers in Nederland. Mw. Knoppers heeft in Canada zeer veel ervaring opgedaan met de juridische consequenties van de nieuwe verworvenheden op het gebied van de erfelijkheid en kunstmatige voortplantingstechnologieën.

Voor dit blok hebben zich 7 studenten van de rechtenfaculteit ingeschreven. De resterende 3 plaatsen kunnen worden bezet door studenten geneskunde. In aanmerking komen 4e jaars studenten (blok 4.4 keuze onderwijs) en postdoctoraal studenten die nog 6 à 8 weken keuze-onderwijs moeten volgen. Inlichtingen en opgave: coördinator en tutor van het blok, prof.dr. J. Geraedts, vakgroep Genetica/Celbiologie, BMC, tel. 888621.

Blokcursus Medische Informatica

In de weken van 12 t/m 16 december en van 9 t/m 13 januari worden er weer blokcursussen Medische Informatica voor 4e, 5e en 6e jaars studenten MF gehouden.

Via voordrachten, demonstraties en practica zullen o.a. de volgende onderwerpen aan de orde komen: programmeren in Mumps, huisarts-informatie-/onderzoeks-systeem, ziekenhuis-informatie-systeem, computer-anamnese, computer-ondersteund-onderwijs, medische databases en datacommunicatie, regel van Bayes en ROC-curves bij differentiaal diagnostiek, ontwerpen van beslissingsbomen bij diff. diag., expert-systemen van diff. diag., signaalanalyse van het ECG.

Plaats: Annalaan 60. Cursus gaat door bij min. 12 en max. 20 deelnemers. Inschrijven: secr. Medische Informatica, tel. 888422.

Keuzeblok Medische Informatica

Bij de evaluatie van blokcursussen MI is gebleken dat een deel der cursisten be-

hoefte had aan vervolgonderwijs waarin uitgebreider en diepgaander op de behandelde stof kan worden ingegaan. Om daar mogelijkheden voor te scheppen wordt bij voldoende belangstelling (min. 8 studenten) een Keuzeblok Medische Informatica van 6 weken aangeboden in de periode van 29 mei t/m 7 juli. Naast een uitgebreidere behandeling van de hierboven genoemde onderwerpen zal daarin aandacht gegeven worden aan o.a.: het opstellen van algoritmes en programmeren, het ontwerpen van een database en het aanmaken van rapporten op grond van gegevens in een database, tekstverwerking, electronic mail, besluitvormingsondersteunende systemen en beeldverwerking. Daarbij komt o.a. aan de orde het werken onder MSDOS en het gebruik van hulpmiddelen als Wordperfect, Dbase III, Advisor II, SAS en Harvard Graphics. Inlichtingen: secr. Medische Informatica, tel. 888422.

Gezondheids-wetenschappen

Algemeen

Bureau Onderwijs gesloten

Wegens verhuizing is bureau Onderwijs op maandag 2 januari gesloten.

Verhuizing bureau Onderwijs

Op 2 januari verhuist bureau Onderwijs naar de Lenculenstraat 14. De onderwijsbalie (in de hal van de Kapoenstraat 2) blijft gehandhaafd. Openingstijden dagelijks van 10.00-11.00 uur.

Vacatures voor GW-ers

Voor geïnteresseerden worden vacatures waarvoor Gezondheidswetenschap-

Dienst Voorlichting

pers in aanmerking kunnen komen verzameld door bureau Onderwijs FdGW. De vacatures hangen op het mededelingenbord Gezondheidswetenschappen bij de ingang van Kapoenstraat 2 (bij de klapdeur links).

Boeken Reductiebureau

Bij het Reductiebureau zijn de volgende boeken binnengekomen: Green e.a., Health education and planning Orlemans, Inleiding tot de gedragstherapie Koningsveld, Communicatief en strategisch handelen. Reductiebureau: open op di, wo en do van 12.00 tot 14.00 uur.

Onderwijs

Kerstvakantie studenten GW

De kerstvakantie voor alle studenten GW is van 19 december t/m 1 januari.

Infomarkt eerstejaars GW

In het kader van de oriëntatie op de afstudeerrichtingen GW wordt er op woensdag 4 januari een infomarkt gehouden. Op deze infomarkt zijn alle afstudeerrichtingen vertegenwoordigd. In week 50 (voor de kerstvakantie) wordt aan alle eerstejaars studenten GW het informatieboekje "Oriëntatie in de afstudeerrichtingen Gezondheidswetenschappen" en het formulier "Opgave voor blok 1.5" uitgereikt. Plaats infomarkt: souterrain Tongersestraat 53, tijd: 12.00-16.00 uur.

Opgave blok 1.5

Alle eerstejaars studenten dienen voor vrijdag 6 januari het formulier "Opgave voor blok 1.5" in te leveren bij bureau Onderwijs.

Boeken blok 1.5.1

Studenten die van plan zijn om het blok 1.5.1 Voorzieningen van de Gezondheidszorg te gaan volgen wordt aangeraden om de volgende basisboeken aan te schaffen:

- J.M. Boot, M.H. Knapen, De Nederlandse Gezondheidszorg, Aula Paperback 123, 1988 (geheel herziene editie)
- J.M. Boot, E. Jurg, Gezondheidszorg instelling, De Tijdstroom, Lochem-Gent, 1988
- A.M. Scherpenisse, G. Verbeek, Introductie in de Gezondheidszorg, Bohn, Scheltema & Holkema, 1987.

Rechtsgeleerdheid

Algemeen

Studenten FdR gezocht voor experiment

Het Onderwijs technologisch Innovatiecentrum van de Open Universiteit zoekt rechtenstudenten (bij voorkeur nog niet vertrouwd met alle aspecten van bestuursrecht) voor deelname aan een ex-

periment. Doel: studenten doorlopen een geautomatiseerde demo-cursus via PC om op deze wijze de efficiëntie te toetsen. Ervaring met PC-gebruik is niet vereist. Het experiment vindt in december plaats en kost 2 à 3 middagen (ca. 3 uur). Vergoeding f 60,- per middag, excl. reiskosten. Opgave bij F. Dochy, tel. 045-762530 of mw. S. Roks, tel. 045-762261.

Onderwijs

Lezing 40 jaar Universele Verklaring

Maandag 12 december 20.00 uur Collegezaal, ZW4: lezing in het kader van 40 jaar Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Sprekers: prof. Th. van Boven en prof. C. Flinterman.

Vragenuur rechtsgeschiedenis avond.

Vragenuur rechtsgeschiedenis voor avondstudenten op maandag 12 december van 19.30-20.20 uur. Eventuele vragen uiterlijk donderdag 8 december schriftelijk inleveren bij de tutor.

Deelname bloktoets overheid avondstu.

Deeltijdstudenten die in de zomer 1988 niet voor hun bloktoets overheid zijn geslaagd, kunnen, indien zij zich daartoe bij bureau Onderwijs laten inschrijven, deelnemen aan de bloktoets overheid van de dagstudie. Deze toets wordt gehouden op 21 december.

Hoorcollege zakenrecht

Dinsdag 13 december 15.00 uur in de Statenzaal, Bou3: hoorcollege zakenrecht.

Wetgeving n.a.v. bouwenquête

Op woensdag 14 december om 15.00 uur zal N. Verhey in het gebouw van de Rijkswaterstaat een lezing geven met als thema: beschouwingen over wetgeving n.a.v. de bouwenquête.

Vragenuur Overheid

Woensdag 14 december 13.30 uur in gebouw Rijkswaterstaat: vragenuur overheid.

Bloktoets 1.1 en 5.1

Op maandag 19 december om 18.30 uur wordt in het MECC, Expo foyer, Forum 100, de bloktoets 1.1 (Inleiding) en 5.1 (Arbeid) afgenomen. Ook dagstudenten die zich hiervoor hebben opgegeven bij bureau Onderwijs kunnen hieraan deelnemen.

Vragenuur Proces in eerste aanleg

Maandag 19 december 11.00-12.00 uur in de practicum-4-ruimte: vragenuur Proces in eerste aanleg. Vragen schriftelijk van te voren indienen bij Hans Penning de Vries.

Hoorcollege Zakenrecht

Hoorcollege zakenrecht in de Statenzaal, Bou3, op dinsdag 20 december 15.00 uur.

Vragenuur Recht, markt en staat

Dinsdag 20 december 13.30 uur in de Collegezaal, vragenuur Recht, markt en staat.

Bloktoetsen blok 2

Woensdag 21 december: bloktoetsen blok 2. Jaar 1 (Overheid): sporthal de Heeg 13.00 uur; jaar 2 (Recht, markt en staat): sporthal de Heeg 8.30 uur; jaar 3 en 4: sporthal de Geusselt. De exacte indeling wordt via de borden bekend gemaakt.

Bloktoets Rechtshandeling en Huisvesting

Op donderdag 22 december om 18.30 uur in het Mecc, Expofoyer, Forum 100 worden de bloktoetsen Rechtshandeling en Huisvesting voor avondstudenten afgenomen. Ook dagstudenten die zich hiervoor hebben opgegeven bij bureau Onderwijs kunnen aan deze toets deelnemen.

Economie

Algemeen

Hades-excursie

Hades organiseert op 12 en 13 januari een excursie naar het Europees Parlement en de Europese Investeringsbank te Luxemburg. De prijs bedraagt: f 35,- voor leden, f 50,- voor niet-leden. Dit is incl. busreis, overnachting en ontbijt in centrum van de stad Luxemburg. Voor inschrijving en verdere informatie: 12.30-13.30 uur in de Hades-kamer.

Onderwijs

Lezingen IM

Als onderdeel van blok 3.3 Internationaal Management worden 13 lezingen gegeven die ook voor andere economiestudenten interessant kunnen zijn. Zij zijn ook welkom. Vrijdag 9 december 11.00-13.00 uur, k. 1090, TS53: lezing door prof.dr. Klaus Schwabe over politieke geschiedenis en huidige situatie. Woensdag 14 december 11.00-13.00 uur, k. 1090, TS53: lezing door prof.dr. J. Beaufays over politieke geschiedenis en huidige situatie. Vrijdag 16 december 11.00-13.00 uur, k. 1090, TS53: lezing door prof.dr. Francesca Schinzinger over sociaal-economische geschiedenis.

(Advertentie)

1000 JAAR CHRISTENDOM IN RUSLAND

- De herdenking van 1000 jaar kerstening in Rusland.
- Rusland in een periode van veranderende Oost-West verhoudingen.
- Nieuwe kansen voor het christendom in de atheïstische Sowjet-Unie?

Inleider: **Drs. Gyula Orban**

Geboren in Hongarije; vluchteling tijdens de Hongaarse opstand in 1956 naar het vrije Westen. Historicus, gespecialiseerd in de verhouding van kerk en staat van de geschiedenis van Oost-Europa. Directeur Stichting Kerk in Nood/Oost-priesterhulp; auteur in de Internationale Spectator.

Datum: **Dinsdag 13 december, om 20.00 uur.**

Plaats: **Studentenhuis „In de Fortuyn”**
Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk te Maastricht.

Vrije gedachtenwisseling.

U bent van harte welkom!

Vrienden van het RK Studentenpastoraat

(Advertentie)

VW Golf

AUTORIJSCHOO
ROUMANS

BMW

Quirinaalhof 4 k Maastricht
Tel. 043-476331

't Circuit

In Maastricht circuleren iedere maand verschillende drukwerkjes, waarin het kunstcircuit zichzelf of hun programma's aan de man/vrouw pogen te brengen. Daarover hebben we het al eens eerder gehad (Observant 1, negende jaargang). Inmiddels heeft zich een gunstige ontwikkeling voorgedaan. De maandagenda, een uitgave van de Stichting culturele informatie Maastricht (kortweg Skim) gaat vanaf 1 januari samenwerken met Uit in Maastricht, het programmablaadje van het cultureel centrum. Geen onnozel gekissebis meer achter de schermen, geen onduidelijk geharrewar meer met twee aparte boekjes. Hulde. Misschien lukt het de uitgever voortaan ook vast een maand vooruit te kijken, zodat je tijdig kunt plannen en plaatsen bespreken voor programma's in de eerste week van een nieuwe maand.

Jammer blijft, dat heel veel evenementen die buiten 't circuit gebeuren, in café's bijvoorbeeld, niet in de algemene agenda worden meegenomen. Een toevallige blik op een affiche is vaak te laat. Dergelijke activiteiten, jazz-sessies, lezingen, toneeluitvoeringen van amateurs of kleine podia, vallen ook bij de wekelijkse informatie in de regionale pers uit de boot. De organisatoren hebben dit vaak aan zichzelf te wijten: ze treden te weinig of te laat naar buiten. Ze missen natuurlijk de goed geoliede persmachine van de gevestigde culturele instanties. Maar het zou aardig zijn als die instanties eens een helpende hand uitstaken naar hun kleinere collega's. Bang voor concurrentie? Ach, kom. Er wordt nog steeds geklaagd dat er "niks te doen is in Maastricht". 't Is er wel, maar je moet het weten.

Bij het informatie-overzicht in genoemde Observant ontbrak een tijdschrift. Het heet 't Circuit en wordt iedere maand uitgegeven door Intho in Merkellbeek. Eigenlijk hoort het ook niet thuis in het rijtje programmablaadjes, want het is niet gratis en niet alleen gericht op Maastricht. 't Circuit noemt zichzelf een "infoblad over beeldende kunst, literatuur en theater" en is los verkrijgbaar bij een paar boekhandels en galeries in heel Limburg voor drie gulden (dubbelnummers vijf gulden). Een jaarabonnement kost f 26,50. Het neemt in de boekwinkel een plaatsje in tussen de grote en mooie kunsttijdschriften en valt daarbij nogal in het niet. Het is klein van formaat en mist, behalve op de voorkant, kleur. Toch geeft het relevante en niet te moeilijke achtergrondinformatie over met name de beeldende kunst in de provincie. Meestal staat er een kort verhaal in van een Limburgse schrijver of schrijfster en in de rubriek Taalpalet geeft Roos Ruland haar visie op enkele nieuw verschenen boeken uit binnen- en buitenland. Korte berichten, nieuwtjes en een agenda beeldende kunst die over de grenzen heen kijkt maken 't Circuit tot een nuttig blad. De redactie is in handen van Theo Pasing en diverse vaste en losse kunstenaars leveren hun bijdragen. Er kleven twee bezwaren aan het tijdschrift. Het verschijnt te laat in de maand en het is niet mooi. Jammer voor een cultureel tijdschrift. Vooral de voorkant is stuitend lelijk. De rode steunkleur maakt een goedkope indruk. Het logo, volgens het colophon een ontwerp van Wijnand Thönissen uit Ool-Herten, is saai. De opmaak binnenin is eenvoudig, maar doelmatig en de kwaliteit van de vele zwart-wit reproducties goed. Laten we over de kaft dan ook niet verder zeuren. Het gaat tenslotte om de inhoud.

Een overzicht van het 42 bladzijden tellende novembernummer (het decembernummer was op 7 december nog niet bij boekhandel Veldeke te koop): veel informatie over exposities, een pleidooi van Denies Damiaens voor "het eerherstel van het glasraam". Verder een recensie van Jos Frusch over het oratorium Jeanne d'Arc van Honegger, de vaste nieuwsrubrieken en taalpalet met besprekingen van een Italiaanse roman (Lessico Familiare) en een verhalenbundel van debutant Geert van der Kolk. Het korte verhaal (de Navo-kater) is dit keer van de Limburgse schrijver Fons Koren, een in fragmentarische stijl geschreven anecdoten zonder pointe. Zo'n verhaal hoeft niet. Die ruimte kan beter besteed worden aan informatie, bijvoorbeeld van evenementen buiten 't circuit.

Jazz session

Vrijdag 9 december organiseert Slim een jazz session in de foyer van de Kleine Zaal van de Heerlense schouwburg, aanvang 22.15 uur. De sessie staat onder leiding van Jan Hallema. Een trio van bas, drums en gitaar vormt de basis-ritmesectie. Iedereen die wil, kan meespelen. De toegang is gratis. De ingang van de Kleine Zaal is aan de achterzijde van het schouwburgebouw.

De kollektie

De laatste tien jaar van haar veertigjarig bestaan is de Jan van Eyck Akademie een werkplaats voor beeldende kunstenaars uit alle delen van de wereld. De Akademie bouwt een eigen collectie op van werken van de deelnemers. Zo schrijft het instituut zijn geschiedenis en die van de beeldende kunst van deze tijd. 'De Kollektie' is tot 15 januari te zien in het Provinciaal Museum te Hasselt onder de titel 'Grensverleggers'. Vijftientig installaties, objecten, beelden, schilderijen, allemaal gemaakt tussen 1983 en nu, zijn te zien tesamen met werk van begeleiders van de Jan van Eyck. De tentoonstelling geeft een indrukwekkend beeld van de kwaliteit van het instituut.



Werk van Peter Wehrens is vanaf 27 november te zien in de Stadsgalerij Heerlen

Kleinkunst 1

Vanavond en morgenavond heeft in het theatercafé van de Maastrichtse schouwburg de voorselectie plaats voor het tweede Amsterdams Kleinkunst Festival in maart 1989. Beginnende cabaretiers strijden om de Wim Sonneveldprijs. Tijdens de voorrondes in zeven theaters in Nederland worden negen kandidaten voor Amsterdam geselecteerd. De presentatie in Maastricht heeft Evert de Vries. De theatercafé-voorstellingen beginnen om 23 uur en zijn gratis toegankelijk.

Kleinkunst 2

Donderdag 15 december is in de Maastrichtse schouwburg een cabaretstafette. De bedoeling is een kennismaking met nieuw Nederlands cabaretalent. Op het programma staan onder anderen de clown Bert Visscher, de Belg Luk Wijns en de damesgroep Magnolia. Presentator is Jan Pieterse, zelf cabaretier.

Stem des Volks

Het Maastrichtse koor de Stem des Volks bestaat tien jaar. Het zingt strijdmuziek uit verschillende landen, vooral ter ondersteuning van acties voor mensenrechten, een schoner milieu, tegen discriminatie en wat dies meer zij. Zondag 11 december viert het koor zijn verjaardag met een lunchconcert om 11.30 uur in gebouw de Ster, Bredestraat 19, Maastricht. Werkvolk, voorheen Tam Tam theater brengt een selectie uit programma's van de afgelopen jaren, de fanfare van de Eeuwige durende bijstand uit Tilburg blaast strijdmuziek en de Stem zelf zingt.

Samengesteld door Lucia Geurts

Pas de deux

Het Nationale Ballet maakt een rondreis langs twaalf steden met een speciaal pas de deux-programma. Dinsdag 13 december is het in de schouwburg in Heerlen te zien. Maar liefst elf duetten van Nederlandse choreografen worden gedanst op composities van Chopin tot Satie. De balletten geven een goed overzicht van het werk van belangrijke choreografen zoals Rudi van Dantzig, Hans van Manen, Toer van Schayk en Nils Christe uit de periode van 1979 tot en met nu. Ook jongere choreografen, zoals Jan Linkens, John Wisman en John Brown komen aan bod. De muziek wordt live gespeeld door Derk Pik (piano), Theodora Geraets (viool) en Ingrid Kappel (zang).

Jeanne d'Arc

Het verhaal van het Franse boerenmeisje Jeanne d'Arc, dat in 1920 werd heilig verklaard vanwege haar "moed en vroomheid" was in 1923 aanleiding voor George Bernard Shaw een "dramatische kroniek" over haar te schrijven. Hij beschrijft haar anders dan tot dan toe gebruikelijk was: hij ontmythologiseert haar en maakt haar menselijk. Het stuk is weer eens opgepakt door toneelbewerker en regisseur John van de Rest. Josine van Dalsum speelt de hoofdrol, net als tien jaar geleden in de tv-productie. Toen en nu waren de meeste recensenten niet enthousiast over haar interpretatie. Slechts een enkeling was vol lof. Josine heeft onlangs in een tv-programma van Hans van Willigenburg twee minuten de tijd gekregen de negatieve critici van hun ongelijk te overtuigen. Dat lukte haar niet erg, maar dat lag vooral aan de programma-opzet. Wie zichzelf wil laten overtuigen, kan de uitvoering van Jeanne d'Arc woensdag 14 december zien in de schouwburg te Heerlen.

AGENDA

Toneel

Footsbarn Theatre, Babylon. Muziektheater. Schouwburg 10 dec. 20.00 uur.

Muziek

La Traviata, Stadsschouwburg Heerlen 17 dec. 20.00 uur.
LSO, dirigent: Heinz Friesen, Staargebouw, 10 dec. 20.00 uur.
Studium Chorale, dirigent: Eric Hermans, Redoute 13 dec. 20.00 uur.
Willem Hystek, strijkkwartet. Redoute, 14 dec. 12.30 uur.
The Nits, Theaterconcert, 14 dec. 20.00 uur.
Stem des Volks, lunchconcert, Bredestraat 19, 11 dec. 11.30 uur.

Diversen

Kleinkunst Festival, voorselectie, stadsschouwburg Theatercafé, 9 t/m 10 dec. 23.00 uur.
Cabaretstafette, nieuw Nederlands cabaretalent, schouwburg, 15 dec. 20.00 uur.

Exposities

Accademia, Bonnefonten museum, t/m 8 jan. Het postmoderne aan kinderen verklaard,

Bonnefontenmuseum, t/m 3 febr.
Sam Parabir Singh, Galerie Fah, schilderijen en kleuretsen, t/m 1 jan., vrij t/m zo 13.00-17.00 uur.
Albert Kliest, Objecten, Stichting Transport, Boogaardenstraat 40, di-zo 14-17 en 19-22 uur.
J. v. Geel en Octavia Molea, keramiek en achterglasschilderijen en pentekeningen, Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Schimmert, do t/m zo 14.00-17.00 uur.
Charlotte Gerards en José Hofhuizen, grafiek, pastels en olieverven, Galerie Felix.
Wim Geeven, Sculpturen, galerie Signe, t/m 24 dec., wo t/m zo 14-17 uur.
Michael van den Besselaar, Mixed-media, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstr. 6a, do t/m zo 11-17 uur, t/m 4 dec.
Cil Crefcoeur, Galerie de Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, vrij, za en zo van 14.00-18.00 uur
Hannie van den Bosch, schilderijen en aquarellen, Galerie Signature, Kapoenstraat 24, wo t/m vrij 13-18 uur, za en zo 13-17.00 uur.
Ferran Garcia Sevilla en Wim Claessen, schilderijen, 6 monochromes, Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43, open di t/m za 13-18 uur, t/m 22 dec.
Jos Caelen, schilderijen, Schuwirth & van Noorden, Rechtstraat 64, wo t/m za 14-18 uur, do 14-20 uur, t/m 11 dec.
Grafiek 88, museum van Bommel-van Dam, Deken van Oppensingel 8, Venlo, di t/m vrij 10.00-16.30 uur, za en zo 14.00-17.00 uur, t/m 4 dec.
Hans Schrijen en Paul de Nooyer, fotoexposities kasteel Hoensbroek, t/m 27 dec.

W. v.d. Meer, d. Pal en H. Meerveld, keramiek en aquarellen/olieverfschilderijen, Galerie 'De Sauveur' Dorpsstraat 21 te Ulestraten, 19 nov. t/m 18 dec., do t/m zo 14.00-17.00 uur.
Andries Hoogenraad, Beelden, Perroon galerij, t/m 18 dec.
Mari Hommel en Hennie van Overbeek, schilderijen, werken op papier kamerschermen en beeldhouwwerk, Galerie "De Keerder Kunstkamer", Kerkstraat 10, Cadier en Keer.
Peter Wehrens, (Het gewicht der dingen), Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisplein 19, di t/m vrij 11-17 uur, za en zo 14-17 uur, t/m 8 jan.
Sjak Jacobus Marks en Jacques Timp, beeldende kunst, Gouvernement, t/m 16 dec.
"Grensverleggers", Werken Jan van Eyck Akademie, Prov. museum Hasselt, di t/m za 10-12 en 13-17 uur, zo 14-17 uur.
Vormen in glas, werk van hedendaagse Nederlandse glaskunstenaars, gemeentemuseum Roermond, 3 dec. t/m 29 jan., di t/m vrij 11-17 uur, za, zo 14-17 uur.
Wil Peerboom, schilderijen, Academisch Ziekenhuis Maastricht, t/m 22 jan.

Films

Filmhuis Lumière, Boogaardenstraat 40b:
The Women, 9 t/m 11 dec. 20.00 uur.
The killing fields, 9 t/m 11 dec. 22.00 uur.
Cinema Palace, Wijkerbrugstraat 1.
Allo Police, 9 dec. 21.00 uur.
Classified people, 10 dec. 21.00 uur.

Alambriesta, 11 t/m 14 dec. 21.00 uur.
Morocco, 12 t/m 14 dec. 20.00 uur.
Casino royale, 12 t/m 14 dec. 22.00 uur.
Breakfast at Tiffany's, 15 t/m 18 dec. 20.00 uur.
Po Po, l'amour, 15 t/m 18 dec. 21.00 uur.
Oci ciornie, 15 t/m 21 dec. 22.00 uur.

Cinema Palace, Wyckerbrugstraat 1

The unbearable lightness of being, dag. 20.15 uur.
Junglebook, za 16.30 en zo 14.30 uur.
Good morning Vietnam, (Ned. Première), dag. 18.45 en 21.15 uur, zo ook 16.15 uur.
Big business, dag. 18.15, za ook 16.15 uur, zo ook 14.00 en 16.15 uur.
Who framed Roger Rabbit, (Ned. Première), dag. 18.45-21.15 uur, za ook 16.30 uur, zo ook 14.00-16.30 uur.

Ciné K, Bernardusstraat 13.

Hope and glory, dag. 20.00 en 22.15 uur.

Mabi, Kleine Gracht 24a.

Die Hard, dag. om 14.30, 20.30 uur, za en zo ook om 18.00 uur.
Coming to America, dag. om 14.30-21.00 uur, za, zo ook om 18.15 uur.
Midnight run, dag. om 14.30-21.00 uur, za, zo 18.15-21.00 uur, wo alleen om 21.00 uur.
"18 again", dag. om 14.30-21.00 uur, za, zo ook om 18.30 uur.

De Woongroep

Elena vermaakte zich opperbest in Peking. Weliswaar was het congres over de hyper-geïntegreerde voorlichtingspsychologie stomvervelend, maar leuke mensen waren er wel.

Lekker uitgaan was er niet bij in Peking. Zo'n lange blonde vrouw was uitzonderlijker dan een Lunar Module die op het Vrijthof zou landen. Ondanks de verbijsterde Chinese aandacht bleef ze maar in haar hotel. Uit alle hoeken en gaten van de aardkloot liepen er exotische figuren rond.

Vanavond had ze bij het ceremoniële diner dat werd aangeboden door de Minister van Propaganda een agologisch-sociologe ontmoet uit Canada die uitzonderlijk goed sexistische moppen wist te tappen. Aan hun tafeltje zat ook de vertegenwoordiger van een VN-organisatie. Hij lachte bulderend mee met de getapte bakken, en toen het souper ten einde was gelopen stelde hij voor naar de bar van het Hilton te lopen om daar nog een laatste glaasje te drinken.

Voor glaasjes was Elena altijd in, en de Canadese Vicky leek er ook wel een (of twee...) te lusten. Het werden er wel drie. Of vier. Ze gingen door met het vertellen van vieze witzes. Wat wetenschappers al niet vermogen als ze eindelijk uit hun keurslijf losbarsten. Ravinder -de VN-topper- ging met zijn ogen lodderen en zijn tong werd dubbeler en dubbeler. Vicky en Elena knipoogden tegen elkaar: hoe zo'n man zich toch kon verlagen!

Ze wankelden terug naar het Intercontinental. Bij haar sleutel kreeg Elena een briefje. In alcoholische beneveling besloot ze dat het lezen ervan kon wachten. Ravinder stond erop haar naar haar kamer te brengen. In de lift leunde hij zwaar tegen haar aan. Bah, dacht Elena. Voor haar deur kwakte hij zijn lijf plompverloren tegen het hare. Getver, dacht Elena. Hij rochelde "I love you, oh, woman of my dreams, beauty of the eastern and western hemispheres," waarop zijn lippen zich totaal onverwacht -ach, Elena's reactietijd was door de glaasjes toch wat aangetast- op de hare vasthechtten. Mijn God, dacht Elena, en rukte zich los van de zuignappen. Ze schudde 'No!' en maakte daarbij 'tsk! tsk!'-geluiden. Dat had niet het gewenste effect. Integendeel. Ravinder was een middelbare man van het oude stempel. Als een vrouw 'No!' zegt, bedoelt ze 'Jaaaaaaa! Neem mij! Verkracht mij! Lees óók eens een Bouquet-roman! Ruk me de kleren van het lijf!' En zo geschiedde. De man greep haar in een gewelddadig-liefkozende beweging bij de schouders, stak sleutel in slot, en opende Elena's deur. Hij duwde.

Elena duwde terug. Nu was het genoeg. Ze zei nog eens 'No!' De boodschap kwam niet aan. 'Ik dóe je wat...!' siste ze. 'Oh yes, please,' geilde Ravinder.

Elena draaide zich elegant uit zijn greep, stapte terug, en dook onmiddellijk weer voorwaarts met haar elleboog in zijn maag. 'Oempf,' zei hij. In een haakse beweging liet Elena met haar knokkels een dreun op zijn bovenlip volgen. Eindelijk wankelde hij.

Elena sloot de deur, en zuchtte. De Wetenschap kent rare kostgangers. En een baan bij de VN kon ze waarschijnlijk ook wel vergeten.

(wordt vervolgd)

Martha Savannah

TURBO ECO-YUPPEN



Aan het eind van elk decennium wordt er flink op los gefantaseerd welk beeld het leven de volgende tien jaar gaat bepalen. Voor de jaren negentig tekenen de contouren zich langzaam af. De hippietijd van de jaren zestig is een roemloze dood gestorven in de zeventiger jaren. En de jaren tachtig brachten ons de eerste kennismaking van wat de jaren negentig zullen zijn. Een jaar of zes geleden constateerde men al dat de jeugd rechtser werd en ondertussen is die jeugd volwassen geworden en aan de studie geslagen. Nog even en dan zullen de yuppen het tijdsbeeld bepalen. Het individualisme slaat toe, collectivisme is outplaced, want denk eraan: in groepsverband gemaakte winst moet gedeeld worden. Studeren heet tegenwoordig 'investeren in je toekomst' en willen de schulden een beetje afbetaald worden, dan zal er een aardig centje binnen moeten stromen. Dat kan met een carrière in de jaren negentig, in een verenigd Europa, met een diploma behaald in Nederland, waar het economisch voor de wind gaat. Zelfs Jacobse en van Es, de Haagse Godfathers der vrije jongens, zijn weer terug in het land, welvarender dan ooit.

Maar niet iedereen kan profiteren van de economische opleving. De trend wordt altijd gezet door een kleine groep, waar de rest dan met een druppel aan de kin tegenop staart. Berekeningen voorspellen dat over enkele jaren een kwart van de academici werkloos is. Een blik in een beperkte wereld zoals die van onze universiteit maakt duidelijk wat de toekomst brengen zal. De medico's hebben verkeerd gegokt. In de gezondheidszorg is binnen-

bericht uit Maastricht

kort geen droog brood meer te verdienen. En de losers die ooit aan een socio-studie als Gezondheidswetenschappen begonnen gaat het nog veel dunner door de broek. Lijdzaam zien zij toe hoe hun mogelijke jobs één voor één weggesaneerd worden. Het zijn ook twee onopvallende groepen studenten, die een beetje verscholen in Randwyck hun programma aflopen. Het lijkt wel of ze zich al teruggetrokken hebben van de wereld. Iets beter ziet het eruit voor hen die nergens goed in waren en daarom maar rechten gingen studeren. Zij kunnen later op juridisch vlak directeurs en managers bijstaan. De juristen zijn al iets prominenter aanwezig binnen de universiteit, maar niet voor niets krijgen zij onderwijs in een voormalig weeshuis. Die afhankelijkheid van het welvarende deel van de bevolking wordt al snel aangeleerd. Wie ooit in het Jezuietenklooster rondloopt weet allang welke gasten het universitaire studentenbeeld en dus over een paar jaar het wereldbeeld bepalen. Sporadisch loopt er nog een geitewollensok of een doormoedergebreidetrui rond, maar dat zijn uitzonderingen. De 'nouveau-riche' gaat gekleed in jasje en dasje, studeert economie, vindt alles retegoed, steekt elkaar voortdurend veren in de reet en bekijkt de wereld met een blik die zelfs voor minister Ruding te wijs zou zijn. Conservatisme is allang geen smerig woord meer en schoppen tegen de gevestigde orde is nu toch wel echt uit de tijd; "met die lui moet je over een paar jaar zelf zaken doen." Zelfs voor Deet wordt geen kreuk in een flanellen pantalon meer geriskeerd.

Voor eco's bestaat er niet zoiets als een traumatische periode na de studie, waarin de dagen gevuld worden met het schrijven van sollicitatiebrieven.

De studie is een prettige tijd die doorlopen moet worden om daarna met een titel en een leeftijd die levenservaring garandeert in het bedrijfsleven te stappen. Het enige probleem dat eco's op hun pad naar rijkdom kunnen ontmoeten is dat zij niet kunnen kiezen aan welk bedrijf ze hun capaciteiten zullen verkopen. Daarom komt het bedrijfsleven de jonge eco's persoonlijk uitleggen waarom ze toch vooral bij hun moeten komen. De bedrijven-informatiedag en een excursie naar de Amrobank waren dergelijke presentaties, die qua karakter een opvallende gelijkenis vertoonden met Veronica. "Het vak accountant staat voor een energiek beroep, met een goed salaris en vooral veel aanzien. Als U bij ons komt werken kiest U niet voor een job, maar voor een carrière." Aan het woord is een accountant van de Dijk Groep, waar het energieke niet echt vanaf straalt. Hij verzekert zijn gehoor dan ook dat de top van de accountantswereld niet dichtgeschroefd zit met oude grijze mannen zoals hij. En het salaris zit wel goed: "Als academicus start U in schaal drie." Vanuit het publiek wordt gecontroleerd of dat voor tonnen per jaar staat.

"DSM wil vooruit" schreeuwt Pieter de Roos in een andere zaal. Vijfentwintig jaar, als econoom afgestudeerd aan de VU, gekleed in een blauw kostuum, waarschijnlijk van Italiaanse snit, en sinds 1987 in dienst bij DSM. "Waarom koos ik voor DSM? In de eerste plaats omdat het een dynamisch bedrijf is. Pas twintig jaar in de chemie en al verrekke sterk. Dit jaar meer dan een half miljard dollar winst. Het is internationaal en je proeft er het 'wij-gevoel'. Al moet ik zeggen dat je er niet meteen uitligt, als je geen DSM-stropdas draagt..." Opgelucht halen een paar eco's adem. De Tragosdas kan zelfs na de studententijd nog gedragen worden. Als Pieter de Roos vertelt dat hij ooit zelf organisator was van zo'n AIESEC-bedrijven-informatiedag glimmen de organisatoren tot achter de oren. Tot slot beschrijft hij wat voor een vent gezocht wordt en welke kerels geschikt zijn. Na een blik in de zaal, waar tot zijn verbazing zelfs vrouwen zitten, besluit hij, ietwat geschrokken, dat de man of vrouw die voor DSM kiest, niet kiest voor een functie, maar voor een loopbaan.

Ben je cliëntbewust, heb je een behoorlijk dosis vakkennis in je mars, ben je resultaatgericht, heb je leiderschap, verantwoordelijkheidsbesef, een brede algemene belangstelling en daarnaast ook nog uitstekende communicatieve en coöperatieve eigenschappen, dan ligt je toekomst mogelijk bij de Amrobank. Mejuffrouw Kloosterman studeerde Huishoudwetenschappen, solliciteerde bij de Amro, kreeg een strenge kaderopleiding en is momenteel Chef Zaken in Sittard. Net drieëntwintig en over enkele jaren vast en zeker directeur van haar eigen Amrokantoor. Ze had het slechter kunnen treffen, maar met haar capaciteiten was dit de meest logische gang van zaken. "Bankieren is immers een vak in ontwikkeling. Je bent een onderne-mer, bezig met het maken van winst. En daarom hebben hebben wij ook U nodig; jonge intelligente mensen die carrière willen maken."

Langzamerhand krijg ik bewondering voor de eco die na zijn of haar studie nog een keuze weet te maken. Ik zal ze ook nooit meer arro noemen, want de wijsheid en het overwicht, die zij vanaf hun eerste dag op de universiteit uitstralen, zullen zij later in goud verzilveren of desnoods in zilver vergulden. Met een Amro-stropdas in de binnenzak van mijn colbert vraag ik of zij nu echt zo staan te springen om die jonge doctorandi. "Ach mijnheer, per jaar krijgen wij dertienhonderd aanvullingen voor vijftientwintig vacatures, dus dat valt wel mee."

Ik strik de das in het plastic om en stap opgelucht de regen in.

Marc Bonten